

I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 994/2010 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 20 Οκτωβρίου 2010

σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με αέριο και την κατάργηση της οδηγίας 2004/67/ΕΚ του Συμβουλίου

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 194 παράγραφος 2,

την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽¹⁾,

Αφού ζήτησαν τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήδη νομοθετική διαδικασία⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το φυσικό αέριο («αέριο») είναι ουσιαστική συνιστώσα του ενεργειακού εφοδιασμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία καλύπτει το εν τέταρτον του εφοδιασμού σε πρωτογενή ενέργεια και συμβάλλει κυρίως στην παραγωγή ηλεκτρισμού, στη θέρμανση, στην τροφοδοσία της βιομηχανίας και στα καύσιμα για τις μεταφορές.

(2) Η κατανάλωση αερίου στην Ευρώπη αυξήθηκε γρήγορα κατά τη διάρκεια των τελευταίων δέκα ετών. Με τη μείωση της εγχώριας παραγωγής, οι εισαγωγές αερίου αυξήθηκαν ακόμη ταχύτερα, δημιουργώντας έτσι υψηλότερη εξάρτηση από τις εισαγωγές και την ανάγκη να εξεταστεί το ζήτημα της ασφάλειας εφοδιασμού σε αέριο. Εκτός αυτού, βρίσκονται ορισμένα κράτη μέλη σε νησίδα αερίου λόγω της έλλειψης διασυνδέσεων της υποδομής τους με την υπόλοιπη Ένωση.

(3) Δεδομένης της σημασίας που έχει λάβει το αέριο στο ενεργειακό μείγμα της Ένωσης, ο παρών κανονισμός έχει ως στόχο να αποδείξει στους πελάτες αερίου ότι λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλιστεί ο αδιάλειπτος εφοδιασμός τους, ιδίως σε περίπτωση δύσκολων κλιματικών συνθηκών και σε περίπτωση διαταραχής. Αναγνωρίζεται ότι οι στόχοι αυτοί θα πρέπει να επιτευχθούν με τη λήψη των πλέον αποδοτικών σε σχέση με το κόστος μέτρων, προκειμένου να μην επηρεαστεί η σχετική ανταγωνιστικότητα αυτού του καυσίμου σε σχέση με άλλα καύσιμα.

(4) Η οδηγία 2004/67/ΕΚ του Συμβουλίου⁽³⁾ θέσπισε για πρώτη φορά νομικό πλαίσιο σε κοινοτικό επίπεδο για να διασφαλιστεί η ασφάλεια εφοδιασμού με αέριο και για να συμβάλει στην εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αερίου στην περίπτωση διαταραχών του εφοδιασμού. Δημιούργησε την ομάδα συντονισμού για το αέριο, που στάθηκε χρήσιμη όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών και τον καθορισμό κοινών δράσεων μεταξύ των κρατών μελών, της Επιτροπής, του κλάδου του αερίου και των καταναλωτών. Το δίκτυο ανταποκριτών ενεργειακής ασφαλείας που εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 2006 έχει βελτιώσει την ικανότητα συλλογής πληροφοριών και έχει παράσχει έγκαιρη προειδοποίηση για πιθανές απειλές κατά της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού. Η νέα νομοθεσία για την εσωτερική αγορά ενέργειας που εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τον Ιούλιο του 2009 αποτελεί σημαντικό βήμα για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας και έχει σαφή στόχο να ενισχύσει την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης.

(5) Εντούτοις, με τα τρέχοντα μέτρα σχετικά με την ασφάλεια εφοδιασμού με αέριο που έχουν ληφθεί σε επίπεδο Ένωσης, τα κράτη μέλη εξακολουθούν να έχουν σημαντική διακριτική ευχέρεια ως προς την επιλογή μέτρων. Όταν απειλείται η ασφάλεια εφοδιασμού ενός κράτους μέλους, υπάρχει σαφής κίνδυνος ότι τα μέτρα που θα θεσπίσει μονομερώς εκείνο το κράτος μέλος μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αερίου και τον εφοδιασμό των πελατών με αέριο. Η πρόσφατη εμπειρία έχει

⁽¹⁾ Γνώμη της 20ής Ιανουαρίου 2010 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 21ης Σεπτεμβρίου 2010 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 11ης Οκτωβρίου 2010.

⁽³⁾ ΕΕ L 127 της 29.4.2004, σ. 92.

καταδεικνύει ότι ο κίνδυνος αυτός είναι υπαρκτός. Για να είναι δυνατόν να λειτουργεί η εσωτερική αγορά αερίου ακόμη και σε περίπτωση στενότητας της προσφοράς, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί αλληλεγγύη και συντονισμός στην απόκριση στις κρίσεις εφοδιασμού, όσον αφορά τόσο την προληπτική δράση όσο και την αντίδραση σε συγκεκριμένες διαταραχές του εφοδιασμού.

- (6) Το αέριο που παρέχεται σε ορισμένες περιοχές της Ένωσης είναι χαμηλής θερμογόνου δύναμης. Λόγω των χαρακτηριστικών του, το αέριο χαμηλής θερμογόνου δύναμης δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε συσκευές που έχουν σχεδιαστεί για αέριο υψηλής θερμογόνου δύναμης. Ωστόσο, είναι δυνατή η χρήση αερίου υψηλής θερμογόνου δύναμης σε συσκευές που έχουν σχεδιαστεί για αέριο χαμηλής θερμογόνου δύναμης, εάν αυτό μετατρέπεται πρώτα σε αέριο χαμηλής θερμογόνου δύναμης, παραδείγματος χάριν με την προσθήκη αζώτου. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αερίου χαμηλής θερμογόνου δύναμης θα πρέπει να εξετάζονται σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στην εκτίμηση του κινδύνου και στα προληπτικά σχέδια δράσης και έκτακτης ανάγκης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.
- (7) Η διαφοροποίηση των διαδρομών αερίου και των πηγών εφοδιασμού για την Ένωση είναι απαραίτητη για τη βελτίωση της ασφάλειας εφοδιασμού της Ένωσης συνολικά και των κρατών μελών της ξεχωριστά. Στο μέλλον η ασφάλεια εφοδιασμού θα εξαρτηθεί από την εξέλιξη του μείγματος καυσίμων, την ανάπτυξη της παραγωγής στην Ένωση και σε τρίτες χώρες που προμηθεύουν την Ένωση και τις επενδύσεις σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης και στη διαφοροποίηση των διαδρομών αερίου και των πηγών εφοδιασμού εντός και εκτός της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων υγροποιημένου φυσικού αερίου («ΥΦΑ»). Σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις δράσεις προτεραιότητας ως προς τις υποδομές, όπως αυτές προσδιορίζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 13ης Νοεμβρίου 2008 με τίτλο «Δεύτερη επισκόπηση της ενεργειακής στρατηγικής: σχέδιο δράσης της ΕΕ για την ενεργειακή ασφάλεια και αλληλεγγύη», π.χ. στον νότιο διάδρομο φυσικού αερίου (Nabucco και Διασυνδετήριος Αγωγός Τουρκίας-Ελλάδας-Ιταλίας), στον διαφοροποιημένο και επαρκή εφοδιασμό με ΥΦΑ για την Ευρώπη, στην αποτελεσματική διασύνδεση της περιοχής της Βαλτικής, στον μεσογειακό ενεργειακό δακτύλιο και στις επαρκείς διασυνδέσεις αερίου μεταξύ βορρά και νότου εντός της Κεντρικής και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.
- (8) Για τη μείωση των συνεπειών των πιθανών κρίσεων που προκαλούνται από διαταραχές του εφοδιασμού με αέριο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διευκολύνουν τη διαφοροποίηση των πηγών ενέργειας, των οδών μεταφοράς και των πηγών εφοδιασμού με αέριο.
- (9) Μια σημαντική διαταραχή του εφοδιασμού με αέριο στην Ένωση μπορεί να έχει επιπτώσεις σε όλα τα κράτη μέλη, στην Ένωση στο σύνολό της και στα συμβαλλόμενα μέρη στη συνθήκη για την ίδρυση της Ενεργειακής Κοινότητας⁽¹⁾, που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 25 Οκτωβρίου 2005. Μπορεί επίσης να προκαλέσει σοβαρή οικονομική ζημία σε όλη την οικονομία της Ένωσης. Επιπλέον, η διαταραχή του εφοδιασμού με αέριο μπορεί να έχει σοβαρό κοινωνικό αντίκτυπο, ιδίως για τις ευάλωτες ομάδες πελατών.

- (10) Ορισμένοι πελάτες, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των νοικοκυριών και των πελατών που παρέχουν βασικές κοινωνικές υπηρεσίες, όπως οι δραστηριότητες που σχετίζονται με την υγιεινολογική περιθαλψη, τη μέριμνα των παιδιών και την εκπαίδευση, άλλες κοινωνικές υπηρεσίες και υπηρεσίες πρόνοιας, όπως και υπηρεσίες απαραίτητες για τη λειτουργία κράτους μέλους, είναι εξαιρετικά ευάλωτοι και ενδέχεται να έχουν ανάγκη από προστασία. Ο διευρυμένος ορισμός αυτών των προστατευόμενων πελατών δεν θα πρέπει να έρχεται σε σύγκρουση με τους ευρωπαϊκούς μηχανισμούς αλληλεγγύης.
- (11) Η έκθεση όσον αφορά την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Ασφάλειας, η οποία εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 2008, επισημαίνει την αυξανόμενη εξάρτηση από εισαγόμενη ενέργεια ως σημαντικό πρόσθετο κίνδυνο για την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης και τονίζει ότι η ενεργειακή ασφάλεια είναι μια από τις νέες προκλήσεις για την πολιτική ασφάλειας. Η εσωτερική αγορά αερίου αποτελεί κεντρικό στοιχείο για την αύξηση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού στην Ένωση και για τη μείωση της έκθεσης των μεμονωμένων κρατών μελών στις επιβλαβείς συνέπειες των διαταραχών του εφοδιασμού.
- (12) Για να εξασφαλισθεί η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αερίου έχει ζωτική σημασία τα μέτρα που λαμβάνονται για την κατοχύρωση της ασφάλειας εφοδιασμού με αέριο να μην οδηγούν σε αδικαιολόγητες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού ή της αποτελεσματικής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς αερίου.
- (13) Η αστοχία της μεγαλύτερης ενιαίας υποδομής αερίου, η λεγόμενη αρχή N-1, είναι ένα ρεαλιστικό σενάριο. Η χρήση της αστοχίας της εν λόγω υποδομής ως σημείου αναφοράς για το τι τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να αποκαταστήσουν είναι μια έγκυρη αφετηρία για την ανάλυση της ασφάλειας του εφοδιασμού κάθε κράτους μέλους με αέριο.
- (14) Η επαρκής και διαφοροποιημένη υποδομή αερίου σε ένα κράτος μέλος και σε ολόκληρη την Ένωση, συμπεριλαμβανομένων ιδίως νέων υποδομών αερίου που να συνδέουν ταυρινά απομονωμένα συστήματα που αποτελούν νησίδες αερίου σε σχέση με τα γειτονικά τους κράτη μέλη, είναι ουσιαστικής σημασίας για την αντιμετώπιση των διαταραχών του εφοδιασμού. Η ύπαρξη κοινών ελάχιστων κριτηρίων για την ασφάλεια εφοδιασμού με αέριο θα πρέπει να εξασφαλίσει ισότιμους όρους ανταγωνισμού για την ασφάλεια εφοδιασμού με αέριο, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις εθνικές ή περιφερειακές ιδιαιτερότητες, και να δημιουργήσει σημαντικά κίνητρα για την κατασκευή της απαραίτητης υποδομής και τη βελτίωση του επιπέδου ετοιμότητας σε περίπτωση κρίσης. Τα μέτρα που αφορούν την πλευρά της ζήτησης, όπως η εναλλαγή καυσίμων, μπορούν να διαδραματίσουν πολύτιμο ρόλο όσον αφορά την κατοχύρωση ενεργειακής ασφάλειας, εφόσον μπορούν να εφαρμοστούν γρήγορα και να μειώσουν αισθητά τη ζήτηση στο πλαίσιο της αντίδρασης σε μια διαταραχή του εφοδιασμού. Η αποτελεσματική χρήση της ενέργειας θα πρέπει να προωθηθεί περαιτέρω, ιδίως όπου χρειάζονται μέτρα για τη ζήτηση. Ο περιβαλλοντικός αντίκτυπος των προτεινόμενων μέτρων για τη ζήτηση και την προσφορά θα πρέπει να ληφθεί δεόντως υπόψη και θα πρέπει να προτιμούνται στο μέτρο του δυνατού τα μέτρα με τον ελάχιστο αντίκτυπο στο περιβάλλον, λαμβάνοντας συγχρόνως υπόψη πτυχές που σχετίζονται με την ασφάλεια του εφοδιασμού.

⁽¹⁾ ΕΕ L 198 της 20.7.2006, σ. 18.

- (15) Θα πρέπει να προωθηθούν ενεργά οι επενδύσεις σε νέες υποδομές αερίου και να πραγματοποιηθούν μόνο έπειτα από κατάλληλη εκτίμηση περιβαλλοντικού αντικτύπου, σύμφωνα με τις σχετικές νομικές πράξεις της Ένωσης. Αυτού του είδους οι νέες υποδομές θα πρέπει να ενισχύσουν την ασφάλεια εφοδιασμού με αέριο, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αερίου. Οι επενδύσεις θα πρέπει κατ' αρχήν να πραγματοποιούνται από επιχειρήσεις και θα πρέπει να βασίζονται σε οικονομικά κίνητρα. Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην ανάγκη διευκόλυνσης της ενσωμάτωσης του αερίου από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στις υποδομές του δικτύου αερίου. Στις περιπτώσεις όπου μια επένδυση υποδομής είναι διασυνοριακής φύσης, θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στους αντίστοιχους τομείς της αρμοδιότητάς τους ο Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας («Οργανισμός»), που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 713/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, και το Ευρωπαϊκό δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου («ΕΔΔΣΜ Φυσικού Αερίου»), που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου ⁽²⁾, προκειμένου να λαμβάνονται καλύτερα υπόψη οι διασυνοριακές επιπτώσεις. Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 713/2009, ο Οργανισμός δύναται να διατυπώνει γνώμες ή συστάσεις σχετικά με διασυνοριακά θέματα εντός της περιοχής των αρμοδιοτήτων και των δραστηριοτήτων του. Ο Οργανισμός και το ΕΔΔΣΜ Φυσικού Αερίου, μαζί με άλλους φορείς της αγοράς, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη δημιουργία και την υλοποίηση του διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου που θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, προβλέψεις όσον αφορά την ευρωπαϊκή επάρκεια παροχής και, όσον αφορά τις διασυνοριακές διασυνδέσεις, θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να βασιστεί στις λογικές ανάγκες των διάφορων χρηστών του δικτύου.
- (16) Οι αρμόδιες αρχές ή τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι η αγορά αερίου έχει ελεγχθεί, καθώς αυτό συνιστά ένα από τα αναγκαία βήματα της διαδικασίας που οδηγεί στη συμμόρφωση με τον κανόνα για την υποδομή.
- (17) Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που ορίζονται σε αυτόν τον κανονισμό, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει, κατά περίπτωση και με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων τους σύμφωνα με την οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου ⁽³⁾, να συνεργάζονται στενά με άλλες αρμόδιες εθνικές αρχές και ιδίως με εθνικές ρυθμιστικές αρχές.
- (18) Όταν χρειάζονται νέες διασυνοριακές διασυνδέσεις ή χρειάζεται να επεκταθούν οι υφιστάμενες, αυτό θα πρέπει να γίνεται με στενή συνεργασία, στο αρχικό στάδιο, μεταξύ των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, των αρμοδίων αρχών και των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, όταν αυτές δεν είναι οι αρμόδιες αρχές.
- (19) Διάφορες ενωσιακές πηγές χρηματοδότησης είναι διαθέσιμες για την υποστήριξη των κρατών μελών στη χρηματοδότηση των απαραίτητων επενδύσεων σε παραγωγή, υποδομή και μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, ιδίως δάνεια και εγγυήσεις από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ή χρηματοδότηση από περιφερειακά ή διαρθρωτικά ταμεία ή ταμεία συνοχής. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, καθώς και οι εξωτερικοί μηχανισμοί της Ένωσης, όπως ο ευρωπαϊκός μηχανισμός γειτονίας και εταιρικής σχέσης, ο μηχανισμός προενταξιακής βοήθειας και ο μηχανισμός χρηματοδότησης της αναπτυξιακής συνεργασίας, μπορούν επίσης να χρηματοδοτήσουν ενέργειες σε τρίτες χώρες προκειμένου να βελτιωθεί η ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού.
- (20) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να επιτρέψει στις επιχειρήσεις και στους πελάτες φυσικού αερίου να βασίζονται όσο το δυνατόν περισσότερο στους μηχανισμούς της αγοράς κατά την αντιμετώπιση των διαταραχών. Θα πρέπει επίσης να επιτρέψει να χρησιμοποιούνται μηχανισμοί έκτακτης ανάγκης όταν οι αγορές δεν θα είναι πλέον από μόνες τους ικανές να αντιμετωπίσουν επαρκώς μια διαταραχή του εφοδιασμού με αέριο. Ακόμη και σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα σε μηχανισμούς βασισμένους στην αγορά για τον μετριασμό των συνεπειών της διαταραχής του εφοδιασμού.
- (21) Μετά τη θέση σε ισχύ της νέας νομοθεσίας για την εσωτερική ενεργειακή αγορά που υιοθετήθηκε τον Ιούλιο του 2009, θα ισχύσουν νέες διατάξεις στον τομέα του αερίου, οι οποίες θα θεσπίσουν σαφείς ρόλους και αρμοδιότητες για τα κράτη μέλη, τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και τον Οργανισμό και θα βελτιώσουν επίσης τη διαφάνεια της αγοράς προς ενίσχυση της λειτουργίας της, της ασφάλειας εφοδιασμού και της προστασίας των πελατών.
- (22) Η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς αερίου και ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στο εσωτερικό της αγοράς αυτής προσφέρουν στην Ένωση το υψηλότερο δυνατό επίπεδο ασφάλειας εφοδιασμού για όλα τα κράτη μέλη, υπό τον όρο ότι θα επιτρέπεται να λειτουργεί πλήρως η αγορά σε περίπτωση διαταραχής του εφοδιασμού με επιπτώσεις σε ένα μέρος της Ένωσης, όποια και αν είναι η αιτία της διαταραχής. Για τον σκοπό αυτόν, απαιτείται μια περιεκτική και αποτελεσματική κοινή προσέγγιση για την ασφάλεια εφοδιασμού, ιδίως διαφάνεια, αλληλεγγύη και αμερόληπτες πολιτικές, συμβατές με τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, ώστε να αποφεύγονται οι στρεβλώσεις της αγοράς και η υπονόμευση των αποκρίσεων της αγοράς στις διαταραχές.
- (23) Η ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο είναι, στο πλαίσιο των αντίστοιχων δραστηριοτήτων και αρμοδιοτήτων τους, καθήκον από κοινού των επιχειρήσεων φυσικού αερίου, των κρατών μελών, κυρίως μέσω των αρμοδίων αρχών τους, και της Επιτροπής. Εφόσον απαιτείται, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές, όταν αυτές δεν είναι οι αρμόδιες αρχές, θα πρέπει επίσης να συμβάλλουν στην ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο στο πλαίσιο των τομέων δραστηριοτήτων και αρμοδιοτήτων τους σύμφωνα με την οδηγία 2009/73/ΕΚ. Επιπλέον, οι πελάτες που χρησιμοποιούν αέριο για την παραγωγή ηλεκτρισμού ή για βιομηχανικούς σκοπούς ενδέχεται να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην ασφάλεια του εφοδιασμού, καθώς έχουν την ικανότητα να ανταποκριθούν σε ενδεχόμενη κρίση μέσω της λήψης μέτρων στο επίπεδο της ζήτησης, π.χ. διακοπτόμενες συμβάσεις και εναλλαγή καυσίμων, καθώς τα παραπάνω έχουν άμεσο αντίκτυπο στην ισορροπία προσφοράς και ζήτησης.

⁽¹⁾ ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 36.

⁽³⁾ ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 94.

- (24) Ο ακριβής καθορισμός των ρόλων και των αρμοδιοτήτων όλων των επιχειρήσεων φυσικού αερίου και των αρμόδιων αρχών έχει συνεπώς καίρια σημασία για τη διατήρηση της καλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς αερίου, ιδίως κατά τις διαταραχές εφοδιασμού και τις καταστάσεις κρίσης. Οι εν λόγω ρόλοι και οι αρμοδιότητες θα πρέπει να καθορίζονται κατά τέτοιο τρόπο που να διασφαλίζεται η τήρηση μιας προσέγγισης τριών επιπέδων, η οποία να περιλαμβάνει πρώτον τις επιχειρήσεις και τη βιομηχανία φυσικού αερίου, δεύτερον τα κράτη μέλη σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο και τέλος την Ένωση. Σε περίπτωση κρίσης εφοδιασμού, θα πρέπει να δοθούν στους παράγοντες της αγοράς επαρκείς ευκαιρίες για να ανταποκριθούν στην κατάσταση με μέτρα που στηρίζονται στην αγορά. Εφόσον η αντίδραση των παραγόντων της αγοράς δεν είναι επαρκής, τα κράτη μέλη και οι αρμόδιες αρχές τους θα πρέπει να λαμβάνουν μέτρα για να άρουν ή να αμβλύνουν τις επιπτώσεις της διαταραχής του εφοδιασμού. Μόνο εφόσον τα μέτρα αυτά αποδειχθούν ανεπαρκή θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα σε επίπεδο περιφέρειας ή Ένωσης για την άρση ή την αμβλυνση των επιπτώσεων της κρίσης του εφοδιασμού. Θα πρέπει να επιδιώκονται όσο το δυνατόν περισσότερο οι περιφερειακές λύσεις.
- (25) Σε πνεύμα αλληλεγγύης, καθιερώνεται η περιφερειακή συνεργασία, που περιλαμβάνει δημόσιες αρχές και επιχειρήσεις φυσικού αερίου, κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, έτσι ώστε να βελτιστοποιηθούν οι ωφέλειες όσον αφορά τον συντονισμό μέτρων μετριασμού των εντοπισθέντων κινδύνων και να εφαρμοστούν τα πιο οικονομικώς αποδοτικά μέτρα για τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- (26) Λαμβανομένης υπόψη της διαφοράς μεταξύ των κρατών μελών, θα πρέπει να καθοριστούν επαρκώς εναρμονισμένοι κανόνες για την ασφάλεια εφοδιασμού που να καλύπτουν τουλάχιστον την κατάσταση που εμφανίστηκε τον Ιανουάριο του 2009, λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας και τα μέτρα προστασίας των καταναλωτών όπως ορίζονται στο άρθρο 3 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ. Αυτοί οι κανόνες για την ασφάλεια εφοδιασμού θα πρέπει να είναι σταθεροί, ούτως ώστε να παρέχουν την αναγκαία νομική ασφάλεια, θα πρέπει να ορίζονται σαφώς και να μην επιβάλλουν παράλογο και δυσανάλογο φόρτο ούτε στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένων των νεοεισερχόμενων και των μικρών επιχειρήσεων, ούτε και στους τελικούς χρήστες. Αυτοί οι κανόνες θα πρέπει να εγγυώνται επίσης ίσα δικαιώματα πρόσβασης των επιχειρήσεων φυσικού αερίου της Ένωσης στους εθνικούς πελάτες. Τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση του κανόνα για τον εφοδιασμό ενδέχεται να περιλαμβάνουν επιπρόσθετες δυνατότητες και ποσότητες αποθήκευσης, αποθήκευση αερίου στον αγωγό, συμβάσεις προμήθειας, διακοπόμενες συμβάσεις ή άλλα μέτρα που έχουν παρόμοιο αποτέλεσμα, όπως και τα απαραίτητα τεχνικά μέτρα για τη διασφάλιση της ασφάλειας του εφοδιασμού με αέριο.
- (27) Για την καλή λειτουργία της αγοράς αερίου έχει ουσιαστική σημασία να γίνονται εγκαίρως από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου οι απαραίτητες επενδύσεις σε εγχώρια παραγωγή και σε υποδομές, όπως οι διασυνδέσεις, ιδιαίτερα δε εκείνες που προσφέρουν πρόσβαση στο δίκτυο αερίου της Ένωσης, σε εξοπλισμό που καθιστά δυνατές υλικές αμφίδρομες ροές στους αγωγούς, καθώς και σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης και επαναεριοποίησης ΥΦΑ, λαμβάνοντας υπόψη πιθανές διαταραχές του εφοδιασμού όπως αυτή που εκδηλώθηκε τον Ιανουάριο του 2009. Κατά την πρόβλεψη των χρηματοδοτικών αναγκών για τις υποδομές αερίου όσον αφορά τους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς της Ένωσης, η Επιτροπή θα πρέπει να δίνει κατά περίπτωση προτεραιότητα στα σχέδια υποδομής που υποστηρίζουν την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς αερίου και την ασφάλεια εφοδιασμού με αέριο.
- (28) Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς δεν θα πρέπει να παρεμποδίζονται από το να εξετάζουν την κατάσταση κατά την οποία οι επενδύσεις που επιτρέπουν την υλική ικανότητα μεταφοράς αερίου και στις δυο κατευθύνσεις («ικανότητα αμφίδρομης ροής») σε διασυνοριακές διασυνδέσεις με τρίτες χώρες θα μπορούσαν να συμβάλουν στη βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού, ιδίως στις περιπτώσεις τρίτων χωρών που διασφαλίζουν ροές διέλευσης ανάμεσα σε δύο κράτη μέλη.
- (29) Είναι σημαντικό να διατηρείται η παροχή αερίου, ιδίως όσον αφορά τους οικιακούς πελάτες, καθώς επίσης και περιορισμένο αριθμό πρόσθετων πελατών, ιδιαίτερα πελατών που παρέχουν αναγκαίες κοινωνικές υπηρεσίες, τους οποίους μπορεί να καθορίζει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, σε περιπτώσεις στις οποίες η αγορά δεν μπορεί να συνεχίσει τον εφοδιασμό τους. Έχει ουσιαστική σημασία τα μέτρα που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια μιας κρίσης να έχουν καθοριστεί από πριν και να τηρούν τις απαιτήσεις ασφαλείας, ακόμη και στις περιπτώσεις όπου οι προστατευμένοι πελάτες συνδέονται με το ίδιο δίκτυο διανομής όπως και οι άλλοι πελάτες. Αυτά τα μέτρα μπορούν, σε περιπτώσεις όπου περιορίζεται η ικανότητα πρόσβασης στην υποδομή για τεχνικούς λόγους, να περιλαμβάνουν τη χρήση αναλογικών μειώσεων σε σχέση με την ικανότητα που έχει δεσμευτεί αρχικά.
- (30) Κατά κανόνα, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να συμμορφώνονται με το σχέδιο έκτακτης ανάγκης τους. Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, μπορούν να λαμβάνουν δράσεις οι οποίες να αποκλίνουν από αυτά τα σχέδια.
- (31) Προσφέρεται ευρεία επιλογή μέσων για τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις τις σχετικές με την ασφάλεια εφοδιασμού. Τα εν λόγω μέσα θα πρέπει να χρησιμοποιούνται σε εθνικό, περιφερειακό και ενωσιακό πλαίσιο, ανάλογα με την περίπτωση, ώστε να εξασφαλίζεται ότι θα παρέχουν συνεκτικό και οικονομικώς αποδοτικό αποτέλεσμα.
- (32) Οι σχετικές με την ασφάλεια εφοδιασμού πτυχές του μακροπρόθεσμου προγραμματισμού επενδύσεων σε επαρκείς διασυνοριακές δυναμικότητες και άλλες υποδομές, που εξασφαλίζουν τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να εγγυάται την ασφάλεια εφοδιασμού και να ικανοποιεί λογικές απαιτήσεις, καλύπτονται από την οδηγία 2009/73/ΕΚ. Για την κάλυψη των κανόνων για την ασφάλεια εφοδιασμού μπορεί να απαιτηθεί μια μεταβατική περίοδος προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι απαραίτητες επενδύσεις. Θεμελιώδες εργαλείο για τον προσδιορισμό των απαραίτητων επενδύσεων που απαιτούνται σε επίπεδο Ένωσης, μεταξύ άλλων για να εφαρμοστούν οι απαιτήσεις υποδομής που ορίζονται από τον παρόντα κανονισμό, αποτελεί το διενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου που κατάρτισε το ΕΔΔΣΜ Φυσικού Αερίου και ειοπτεύεται από τον Οργανισμό.
- (33) Το ΕΔΔΣΜ Φυσικού Αερίου και ο Οργανισμός, ως μέλη της ομάδας συντονισμού για το αέριο, θα πρέπει να συμμετέχουν πλήρως στη διαδικασία συνεργασίας και διαβουλεύσεων σε ενωσιακό επίπεδο στους τομείς των αρμοδιοτήτων τους.

- (34) Η ομάδα συντονισμού για το αέριο είναι ο κύριος οργανισμός με τον οποίο θα πρέπει να προβεί σε διαβούλευση η Επιτροπή στο πλαίσιο της δημιουργίας των προληπτικών σχεδίων δράσης και των σχεδίων έκτακτης ανάγκης. Υπενθυμίζεται ότι το ΕΔΔΣΜ Φυσικού Αερίου και ο Οργανισμός είναι μέλη της ομάδας συντονισμού για το αέριο και ότι σε αυτό το πλαίσιο προβλέπεται η διεξαγωγή διαβουλεύσεων με αυτούς.
- (35) Προκειμένου να εξασφαλιστεί το υψηλότερο δυνατό επίπεδο ετοιμότητας σε περίπτωση διαταραχής του εφοδιασμού, θα πρέπει να καταρτιστούν σχέδια έκτακτης ανάγκης από τις αρμόδιες αρχές, έπειτα από διαβούλευση με όλες τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου. Τα εν λόγω σχέδια δεν θα πρέπει να είναι ασύμβατα μεταξύ τους σε εθνικό, περιφερειακό ή ενωσιακό επίπεδο. Το περιεχόμενό τους θα πρέπει να ακολουθεί τις βέλτιστες πρακτικές που εμφανίζονται στα υφιστάμενα σχέδια και θα πρέπει να καθορίζει σαφείς ρόλους και αρμοδιότητες για όλες τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις φυσικού αερίου και αρμόδιες αρχές. Όπου είναι δυνατόν και απαραίτητο, θα πρέπει να καταρτιστούν κοινά σχέδια έκτακτης ανάγκης σε περιφερειακό επίπεδο.
- (36) Για να ενισχυθεί η αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών σε περίπτωση ενωσιακής έκτακτης ανάγκης, και ειδικότερα για να υποστηρίζονται τα κράτη μέλη που είναι εκτεθειμένα σε λιγότερο ευνοϊκές γεωγραφικές ή γεωλογικές συνθήκες, τα κράτη μέλη θα πρέπει να σχεδιάσουν μέτρα για την άσκηση της αλληλεγγύης. Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου θα πρέπει να σχεδιάσουν μέτρα όπως οι εμπορικές συμφωνίες, στα οποία μπορεί να περιλαμβάνεται η αύξηση των εξαγωγών αερίου ή η αύξηση των αποδεσμεύσεων από εγκαταστάσεις αποθήκευσης. Είναι σημαντικό να ενθαρρύνεται η σύναψη συμφωνιών μεταξύ των επιχειρήσεων φυσικού αερίου. Οι δράσεις του σχεδίου έκτακτης ανάγκης θα πρέπει να περιλαμβάνουν μηχανισμούς, όπου χρειάζεται, οι οποίοι να διασφαλίζουν τη δίκαιη και εύλογη αποζημίωση των επιχειρήσεων φυσικού αερίου. Τα μέτρα αλληλεγγύης μπορεί να ενδείκνυνται ιδιαίτερα μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία η Επιτροπή συνιστά την κατάρτιση κοινών προληπτικών σχεδίων δράσης ή σχεδίων έκτακτης ανάγκης σε περιφερειακό επίπεδο.
- (37) Στο πλαίσιο αυτού του κανονισμού, η Επιτροπή καλείται να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, τόσο σε επίπεδο Ένωσης όσο και σε περιφερειακό επίπεδο.
- (38) Η ευρωπαϊκή αλληλεγγύη θα πρέπει επίσης, όπου χρειάζεται, να λαμβάνει τη μορφή της παροχής βοήθειας πολιτικής προστασίας από την Ένωση και τα κράτη μέλη της. Η εν λόγω βοήθεια θα πρέπει να διευκολύνεται και να συντονίζεται από τον κοινοτικό μηχανισμό πολιτικής προστασίας που θεσπίστηκε με την απόφαση 2007/779/EK, Ευρατόμ του Συμβουλίου⁽¹⁾.
- (39) Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τα κυριαρχικά δικαιώματα των κρατών μελών στους ενεργειακούς πόρους τους.
- (40) Η οδηγία 2008/114/EK του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τον προσδιορισμό και τον χαρακτηρισμό των ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής σημασίας, και σχετικά με την εκτίμηση της ανάγκης βελτίωσης της προστασίας τους⁽²⁾ ορίζει διαδικασία που έχει σκοπό την ενίσχυση της ασφάλειας χαρακτηρισμένων ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής σημασίας, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων υποδομών αερίου, στην Ένωση. Η οδηγία 2008/114/EK, μαζί με τον παρόντα κανονισμό, συμβάλλει στη δημιουργία μιας συνολικής προσέγγισης της ενεργειακής ασφάλειας της Ένωσης.
- (41) Τα σχέδια έκτακτης ανάγκης θα πρέπει να επικαιροποιούνται τακτικά και να δημοσιεύονται. Θα πρέπει να υπόκεινται σε ομότιμη επιθεώρηση και σε δοκιμές.
- (42) Η ομάδα συντονισμού για το αέριο θα πρέπει να ενεργεί ως σύμβουλος της Επιτροπής, ώστε να διευκολύνει τον συντονισμό των μέτρων ασφάλειας εφοδιασμού στην περίπτωση ενωσιακής έκτακτης ανάγκης. Θα πρέπει επίσης να παρακολουθεί την επάρκεια και την καταλληλότητα των μέτρων που πρόκειται να ληφθούν σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.
- (43) Στόχος του παρόντος κανονισμού είναι να δοθεί η δυνατότητα στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου και τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να εξασφαλίζουν την αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αερίου για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα σε περίπτωση διαταραχής του εφοδιασμού, πριν από τη λήψη μέτρων από τις αρμόδιες αρχές για να αντιμετωπιστεί η κατάσταση στην οποία η αγορά δεν μπορεί πλέον να παρέχει τις απαραίτητες προμήθειες αερίου. Τα εν λόγω έκτακτα μέτρα θα πρέπει να συμμορφώνονται πλήρως με τη νομοθεσία της Ένωσης και θα πρέπει να κοινοποιούνται στην Επιτροπή.
- (44) Δεδομένου ότι οι προμήθειες αερίου από τρίτες χώρες έχουν καίρια σημασία για την ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης με αέριο, η Επιτροπή θα πρέπει να συντονίζει τις ενέργειες που έχουν σχέση με τρίτες χώρες, σε συνεργασία με τις προμηθεύτριες τρίτες χώρες και τις τρίτες χώρες διέλευσης, όσον αφορά ρυθμίσεις για τον χειρισμό των καταστάσεων κρίσης και την εξασφάλιση σταθερής ροής αερίου προς την Ένωση. Η Επιτροπή θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να κινητοποιεί μια ομάδα εργασίας για την παρακολούθηση των ροών αερίου που εισέρχονται στην Ένωση σε καταστάσεις κρίσης, κατόπιν διαβουλεύσεων με τις σχετικές τρίτες χώρες, και, όταν εκδηλώνεται κρίση λόγω δυσκολιών σε μια τρίτη χώρα, να αναλαμβάνει ρόλο διαμεσολάβησης και διευκόλυνσης.
- (45) Είναι σημαντικό οι συνθήκες εφοδιασμού από τρίτες χώρες να μη στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό και να συνάδουν με τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς.
- (46) Όταν υπάρχουν αξιόπιστες πληροφορίες για μια κατάσταση εκτός της Ένωσης η οποία απειλεί την ασφάλεια του εφοδιασμού σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη και η οποία ενδέχεται να ενεργοποιήσει μηχανισμό έγκαιρης προειδοποίησης μεταξύ της Ένωσης και τρίτης χώρας, η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση την ομάδα συντονισμού για το αέριο και η Ένωση θα πρέπει να αναλαμβάνει τις κατάλληλες δράσεις ώστε να προσπαθεί να εξομαλύνει την κατάσταση.

⁽¹⁾ ΕΕ L 314 της 1.12.2007, σ. 9.

⁽²⁾ ΕΕ L 345 της 23.12.2008, σ. 75.

- (47) Τον Φεβρουάριο του 2009, το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι πρέπει να αυξηθούν η διαφάνεια και η αξιοπιστία μέσω της ουσιαστικής ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών όσον αφορά τις ενεργειακές σχέσεις με τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένων των μακροπρόθεσμων ρυθμίσεων για τον εφοδιασμό, με παράλληλη διαφύλαξη των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.
- (48) Καθώς οι κανόνες που περιλαμβάνονται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως οι κανόνες ανταγωνισμού, εφαρμόζονται σε υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος στο μέτρο που η εφαρμογή αυτών των κανόνων δεν παρεμποδίζει τις επιδόσεις αυτών των υπηρεσιών, τα κράτη μέλη απολαμβάνουν μεγάλης διακριτικής ευχέρειας όσον αφορά την πρόβλεψη, την ανάθεση και την οργάνωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.
- (49) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, ήτοι η διασφάλιση του εφοδιασμού με αέριο στην Ένωση, είναι αδύνατον να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη μόνο και δύναται, συνεπώς, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της προβλεπόμενης δράσης, να επιτευχθεί καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζει το άρθρο 5 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο αυτό, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (50) Η οδηγία 2004/67/ΕΚ θα πρέπει να καταργηθεί,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός ορίζει διατάξεις που στοχεύουν στην προστασία της ασφάλειας εφοδιασμού με αέριο εξασφαλίζοντας την εύρυθμη και συνεχή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου («αέριο»), επιτρέποντας την εφαρμογή έκτακτων μέτρων όταν η αγορά δεν μπορεί πλέον να παρέχει τις απαιτούμενες ποσότητες για τον εφοδιασμό με αέριο και προβλέποντας σαφή ορισμό και κατανομή αρμοδιοτήτων ανάμεσα σε επιχειρήσεις φυσικού αερίου, στα κράτη μέλη και στην Ένωση όσον αφορά τόσο την προληπτική δράση όσο και την αντίδραση σε συγκεκριμένες διαταραχές του εφοδιασμού. Ο παρών κανονισμός παρέχει επίσης, μέσα σε πνεύμα αλληλεγγύης, διαφανείς μηχανισμούς για τον συντονισμό του σχεδιασμού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης και την ανταπόκριση σε αυτήν, σε επίπεδο κράτους μέλους, περιφέρειας και Ένωσης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού εφαρμόζονται οι ορισμοί της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 713/2009 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

Επιπλέον, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. ως «προστατευόμενοι πελάτες» νοούνται όλοι οι οικιακοί πελάτες που είναι συνδεδεμένοι με δίκτυο διανομής αερίου και, εκτός αυτού, εφόσον αποφασίσει σχετικά το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, ενδέχεται επίσης να συμπεριλαμβάνονται:

α) μικρομεσαίες επιχειρήσεις, υπό τον όρο ότι συνδέονται με δίκτυο διανομής αερίου, και βασικές κοινωνικές υπηρεσίες, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με κάποιο δίκτυο διανομής και μεταφοράς αερίου και υπό την προϋπόθεση ότι όλοι αυτοί οι επιπρόσθετοι πελάτες δεν αντιπροσωπεύουν πάνω από το 20 % της τελικής χρήσης αερίου· και/ή

β) εγκαταστάσεις τηλεθέρμανσης, στον βαθμό που παρέχουν θέρμανση στους οικιακούς πελάτες και τους πελάτες που αναφέρονται στο σημείο i), υπό την προϋπόθεση ότι οι εγκαταστάσεις αυτές δεν έχουν τη δυνατότητα εναλλαγής καυσίμων και είναι συνδεδεμένες με κάποιο δίκτυο διανομής ή μεταφοράς αερίου.

Το συντομότερο δυνατό και το αργότερο στις 3 Δεκεμβρίου 2011, τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή εάν σκοπεύουν να συμπεριλάβουν τα σημεία i) και/ή ii) στον ορισμό τους των προστατευόμενων πελατών·

2. ως «αρμόδια αρχή» νοείται η εθνική κυβερνητική αρχή ή η εθνική ρυθμιστική αρχή που ορίζεται από το κάθε κράτος μέλος ως αρμόδια για τη διασφάλιση της εφαρμογής των μέτρων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Αυτό ισχύει χωρίς να θίγεται η ικανότητα των κρατών μελών να επιτρέπουν στην αρμόδια αρχή να μεταβιβάζει ειδικά καθήκοντα που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό σε άλλους οργανισμούς. Τα καθήκοντα αυτού του είδους που μεταβιβάζονται εκτελούνται υπό την επίβλεψη της αρμόδιας αρχής και ορίζονται στα σχέδια που αναφέρονται στο άρθρο 4.

Άρθρο 3

Ευθύνη για την ασφάλεια εφοδιασμού με αέριο

1. Η ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο είναι, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, κοινή ευθύνη των επιχειρήσεων φυσικού αερίου, των κρατών μελών, ιδίως μέσω των αρμόδιων αρχών τους, και της Επιτροπής. Η εν λόγω κοινή ευθύνη απαιτεί υψηλό βαθμό συνεργασίας μεταξύ τους.

2. Το συντομότερο δυνατό και το αργότερο στις 3 Δεκεμβρίου 2011, κάθε κράτος μέλος ορίζει αρμόδια αρχή η οποία διασφαλίζει την εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Εφόσον χρειάζεται, έως ότου οριστεί επίσημα η αρμόδια αρχή, τα μέτρα που σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό πρέπει να εφαρμόσει η αρμόδια αρχή εφαρμόζονται από τις εθνικές οντότητες που είναι προς το παρόν υπεύθυνες για την ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την εκτίμηση της επικινδυνότητας που αναφέρεται στο άρθρο 9 και, βάσει αυτής της εκτίμησης της επικινδυνότητας, την κατάρτιση προληπτικού σχεδίου δράσης, την κατάρτιση σχεδίου έκτακτης ανάγκης

και την τακτική παρακολούθηση της ασφάλειας εφοδιασμού με αέριο σε εθνικό επίπεδο. Οι αρμόδιες αρχές συνεργάζονται αμοιβαία για να επιδιώκουν την αποτροπή των διαταραχών του εφοδιασμού και τον περιορισμό των ζημιών σε τέτοια περίπτωση. Τίποτα δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να εγκρίνουν νομοθετικά μέτρα εφαρμογής, εάν είναι αναγκαίο, για να εκπληρωθούν οι απαιτήσεις αυτού του κανονισμού.

3. Κάθε κράτος μέλος γνωστοποιεί χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή το όνομα της αρμόδιας αρχής, αφού αυτή οριστεί, και, εφόσον χρειάζεται, τα ονόματα των υπευθύνων για την ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο εθνικών οντοτήτων οι οποίες ασκούν καθήκοντα προσωρινής αρμόδιας αρχής σύμφωνα με την παράγραφο 2. Κάθε κράτος μέλος δημοσιοποιεί τους εν λόγω ορισμούς.

4. Κατά την εφαρμογή των μέτρων του παρόντος κανονισμού, η αρμόδια αρχή καθορίζει τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των διάφορων ενδιαφερόμενων φορέων κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση μιας προσέγγισης τριών επιπέδων που να περιλαμβάνει πρώτον τις επιχειρήσεις και τη βιομηχανία φυσικού αερίου, δεύτερον τα κράτη μέλη σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο και τέλος την Ένωση.

5. Η Επιτροπή συντονίζει, εφόσον χρειάζεται, τη δράση των αρμόδιων αρχών σε περιφερειακό και ενωσιακό επίπεδο, όπως ορίζεται στον παρόντα κανονισμό, μεταξύ άλλων μέσω της ομάδας συντονισμού για το αέριο που αναφέρεται στο άρθρο 12 ή μέσω της ομάδας διαχείρισης κρίσης που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 4, ιδίως σε περίπτωση ενωσιακής ή περιφερειακής έκτακτης ανάγκης όπως ορίζεται στο άρθρο 11 παράγραφος 1.

6. Τα μέτρα για τη διασφάλιση της ασφάλειας εφοδιασμού που περιλαμβάνονται στα προληπτικά σχέδια δράσης και στα σχέδια έκτακτης ανάγκης πρέπει να είναι σαφώς καθορισμένα, διαφανή, αναλογικά, αμερόληπτα και επαληθεύσιμα, να μην προκαλούν αδικαιολόγητες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και της αποτελεσματικής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς αερίου και να μη θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο άλλων κρατών μελών ή της Ένωσης στο σύνολό της.

Άρθρο 4

Κατάρτιση προληπτικού σχεδίου δράσης και σχεδίου έκτακτης ανάγκης

1. Η αρμόδια αρχή κάθε κράτους μέλους, έπειτα από διαβούλευση με τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου, τις σχετικές οργανώσεις που εκπροσωπούν τα συμφέροντα των οικιακών και βιομηχανικών πελατών και την εθνική ρυθμιστική αρχή, εφόσον αυτή δεν είναι η αρμόδια αρχή, καταρτίζει σε εθνικό επίπεδο, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3:

- α) προληπτικό σχέδιο δράσης που περιέχει τα μέτρα τα απαιτούμενα για την εξάλειψη ή τον μετριασμό των επισημανθέντων κινδύνων, σύμφωνα με την εκτίμηση του κινδύνου που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 9· και
- β) σχέδιο έκτακτης ανάγκης που περιέχει τα ληπτέα μέτρα για την εξάλειψη ή τον μετριασμό των επιπτώσεων ενδεχόμενης διαταραχής του εφοδιασμού με αέριο σύμφωνα με το άρθρο 10.

2. Πριν από την έγκριση ενός προληπτικού σχεδίου δράσης και ενός σχεδίου έκτακτης ανάγκης σε εθνικό επίπεδο, οι αρμόδιες αρχές ανταλλάσσουν, μέχρι τις 3 Ιουνίου 2012, τα προληπτικά προσχέδιά τους δράσης και τα προσχέδιά τους έκτακτης ανάγκης και προβαίνουν σε διαβουλεύσεις μεταξύ τους στο κατάλληλο περιφερειακό επίπεδο και με την Επιτροπή, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι τα προσχέδια και τα μέτρα τους δεν έρχονται σε αντίθεση με προληπτικό σχέδιο δράσης και σχέδιο έκτακτης ανάγκης άλλου κράτους μέλους και ότι συμμορφώνονται με τον παρόντα κανονισμό και με άλλες διατάξεις της ενωσιακής νομοθεσίας. Τέτοιες διαβουλεύσεις πρέπει να διενεργούνται ιδίως ανάμεσα σε γειτονικά κράτη μέλη, κυρίως ανάμεσα σε απομονωμένα συστήματα που αποτελούν νησίδες αερίου και τα γειτονικά τους κράτη μέλη, και μπορούν να καλύπτουν για παράδειγμα εκείνα τα κράτη μέλη που ορίζονται στον ενδεικτικό κατάλογο του παραρτήματος IV.

3. Βάσει των διαβουλεύσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και των πιθανών συστάσεων της Επιτροπής, οι ενδιαφερόμενες αρμόδιες αρχές μπορούν να αποφασίσουν να καταρτίζουν κοινά προληπτικά σχέδια δράσης σε περιφερειακό επίπεδο («κοινά προληπτικά σχέδια δράσης») και κοινά σχέδια έκτακτης ανάγκης σε περιφερειακό επίπεδο («κοινά σχέδια έκτακτης ανάγκης»), επιπρόσθετα στα σχέδια που καταρτίζονται σε εθνικό επίπεδο. Όσον αφορά τα κοινά σχέδια, οι ενδιαφερόμενες αρμόδιες αρχές επιδιώκουν, όπου ενδείκνυται, να συνάπτουν συμφωνίες προκειμένου να εφαρμόζουν στην πράξη την περιφερειακή συνεργασία. Εφόσον χρειάζεται, οι συμφωνίες αυτές εγκρίνονται επίσημα από τα κράτη μέλη.

4. Κατά την κατάρτιση και την εφαρμογή του προληπτικού σχεδίου δράσης και του σχεδίου έκτακτης ανάγκης σε εθνικό και/ή περιφερειακό επίπεδο, η αρμόδια αρχή λαμβάνει δεόντως υπόψη την ασφαλή λειτουργία του συστήματος αερίου ανά πάσα στιγμή και αντιμετωπίζει και παρουσιάζει στα εν λόγω σχέδια τους τεχνικούς περιορισμούς που επηρεάζουν τη λειτουργία του δικτύου, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών λόγων και των λόγων ασφαλείας που ενδέχεται να οδηγήσουν στη μείωση των ροών σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

5. Το αργότερο έως τις 3 Δεκεμβρίου 2012, εγκρίνονται και δημοσιοποιούνται τα προληπτικά σχέδια δράσης και τα σχέδια έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των κοινών σχεδίων. Αυτά τα σχέδια γνωστοποιούνται χωρίς χρονοτριβή στην Επιτροπή. Η Επιτροπή ενημερώνει την ομάδα συντονισμού για το αέριο. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν την τακτική παρακολούθηση της εφαρμογής τέτοιων σχεδίων.

6. Εντός τριών μηνών από την κοινοποίηση από τις αρμόδιες αρχές των σχεδίων που αναφέρονται στην παράγραφο 5:

- α) η Επιτροπή εκτιμά τα σχέδια αυτά, όπως ορίζεται στο στοιχείο β). Για αυτόν τον σκοπό, η Επιτροπή συμβουλευτεί την ομάδα συντονισμού για το αέριο σχετικά με τα εν λόγω σχέδια και λαμβάνει υπόψη τη γνώμη της. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση της εκτίμησής της όσον αφορά τα σχέδια στην ομάδα συντονισμού για το αέριο· και

β) όπου η Επιτροπή, βάσει αυτών των διαβουλεύσεων:

i) εκτιμά ότι ένα προληπτικό σχέδιο δράσης ή ένα σχέδιο έκτακτης ανάγκης δεν είναι αποτελεσματικό για τον μετριασμό των κινδύνων που έχουν επισημανθεί στην εκτίμηση επικινδυνότητας, μπορεί να συστήσει στην ενδιαφερόμενη αρμόδια αρχή ή αρμόδιες αρχές να αναθεωρήσουν το σχετικό σχέδιο,

ii) θεωρεί ότι ένα προληπτικό σχέδιο δράσης ή ένα σχέδιο έκτακτης ανάγκης έρχεται σε αντίθεση με τα σενάρια κινδύνου ή με τα σχέδια άλλης αρμόδιας αρχής ή ότι δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού ή άλλες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου, απαιτεί την τροποποίηση του σχετικού σχεδίου,

iii) θεωρεί ότι το προληπτικό σχέδιο δράσης θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο κάποιου άλλου κράτους μέλους ή της Ένωσης στο σύνολό της, αποφασίζει να ζητήσει από την αρμόδια αρχή να αναθεωρήσει το εν λόγω προληπτικό σχέδιο δράσης και μπορεί να διατυπώσει ειδικές συστάσεις για την τροποποίησή του. Η Επιτροπή αιτιολογεί αναλυτικά την απόφασή της.

7. Μέσα σε τέσσερις μήνες από την κοινοποίηση του αιτήματος της Επιτροπής που αναφέρεται στην παράγραφο 6 στοιχείο β) σημείο ii), η σχετική αρμόδια αρχή τροποποιεί το προληπτικό της σχέδιο δράσης και το σχέδιό της έκτακτης ανάγκης και κοινοποιεί το τροποποιημένο σχέδιο στην Επιτροπή ή ενημερώνει την Επιτροπή για τους λόγους για τους οποίους δεν συμφωνεί με το αίτημα. Σε περίπτωση διαφωνίας, η Επιτροπή μπορεί, εντός δύο μηνών από την απάντηση της αρμόδιας αρχής, να αποσύρει το αίτημά της ή να συγκαλέσει τις ενδιαφερόμενες αρμόδιες αρχές και, εφόσον η Επιτροπή το κρίνει απαραίτητο, την ομάδα συντονισμού για το αέριο, προκειμένου να εξετάσουν το ζήτημα. Η Επιτροπή αιτιολογεί λεπτομερώς τις τροποποιήσεις που ζητεί όσον αφορά το σχέδιο. Η αρμόδια αρχή λαμβάνει πλήρως υπόψη της τη θέση της Επιτροπής. Όπου η τελική απόφαση της αρμόδιας αρχής διαφέρει από τη θέση της Επιτροπής, η αρμόδια αρχή παρέχει και δημοσιοποιεί, μαζί με εκείνη την απόφαση και τη θέση της Επιτροπής, τις αιτίες πίσω από αυτήν την απόφαση εντός δύο μηνών από την παραλαβή της θέσης της Επιτροπής. Κατά περίπτωση, η αρμόδια αρχή δημοσιοποιεί χωρίς χρονοτριβή το τροποποιημένο σχέδιο.

8. Εντός τριών μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης της Επιτροπής που αναφέρεται στην παράγραφο 6 στοιχείο β) σημείο iii), η αρμόδια αρχή τροποποιεί το προληπτικό της σχέδιο δράσης και κοινοποιεί το τροποποιημένο σχέδιο στην Επιτροπή ή ενημερώνει την Επιτροπή για τους λόγους για τους οποίους δεν συμφωνεί με την απόφαση. Σε περίπτωση διαφωνίας, η Επιτροπή μπορεί, εντός δύο μηνών από την απάντηση της αρμόδιας αρχής, να αποφασίσει να τροποποιήσει ή να αποσύρει το αίτημά της. Εάν η Επιτροπή διατηρήσει το αίτημά της, η ενδιαφερόμενη αρμόδια αρχή τροποποιεί το σχέδιό της μέσα σε δύο μήνες από την κοινοποίηση της απόφασης της Επιτροπής, λαμβάνοντας όλως ιδιαίτερα υπόψη τις συστάσεις της Επιτροπής που αναφέρονται στην παράγραφο 6 στοιχείο β) σημείο iii), και το κοινοποιεί στην Επιτροπή.

Η Επιτροπή ενημερώνει την ομάδα συντονισμού για το αέριο και λαμβάνει δεόντως υπόψη τις συστάσεις της κατά τη σύνταξη της

γνώμης της σχετικά με το τροποποιημένο σχέδιο, την οποία υποβάλλει εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της αρμόδιας αρχής. Η ενδιαφερόμενη αρμόδια αρχή λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής και εντός δύο μηνών από την παραλαβή της γνώμης της Επιτροπής εγκρίνει και δημοσιοποιεί το τροποποιημένο σχέδιο που έχει προκύψει.

9. Τηρείται η εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

Άρθρο 5

Περιεχόμενο των εθνικών και των κοινών προληπτικών σχεδίων δράσης

1. Τα εθνικά και τα κοινά προληπτικά σχέδια δράσης περιέχουν τα εξής:

a) τα αποτελέσματα της εκτίμησης επικινδυνότητας όπως ορίζονται στο άρθρο 9·

β) τα μέτρα, τις ποσότητες, τις δυναμικότητες και τον ορισμό της κατάλληλης χρονικής στιγμής για την εκπλήρωση των κανόνων για την υποδομή και για τον εφοδιασμό, όπως ορίζονται στα άρθρα 6 και 8, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, του βαθμού στον οποίο τα μέτρα στο επίπεδο της ζήτησης μπορούν να αντισταθμίσουν εγκαίρως και επαρκώς ενδεχόμενη διαταραχή του εφοδιασμού όπως αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, τον προσδιορισμό της μεγαλύτερης ενιαίας υποδομής αερίου κοινού ενδιαφέροντος στην περίπτωση της εφαρμογής του άρθρου 6 παράγραφος 3 και οποιονδήποτε κανόνα για αυξημένο εφοδιασμό σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2·

γ) τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου και σε άλλους σχετικούς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την ασφαλή λειτουργία του συστήματος αερίου·

δ) τα υπόλοιπα προληπτικά μέτρα, όπως τα σχετικά με την ανάγκη ενίσχυσης των διασυνδέσεων ανάμεσα σε γειτονικά κράτη μέλη και τη δυνατότητα διαφοροποίησης των διαδρομών αερίου και των πηγών εφοδιασμού, κατά περίπτωση, για την αντιμετώπιση των κινδύνων που έχουν επισημανθεί προκειμένου να διατηρηθεί ο εφοδιασμός όλων των πελατών με αέριο για όσο το δυνατόν περισσότερο·

ε) τους μηχανισμούς που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για τη συνεργασία με άλλα κράτη μέλη για την προετοιμασία και εφαρμογή κοινών προληπτικών σχεδίων δράσης και κοινών σχεδίων έκτακτης ανάγκης, όπως αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3, κατά περίπτωση·

στ) πληροφορίες σχετικά με υπάρχουσες και μελλοντικές διασυνδέσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που παρέχουν πρόσβαση στο δίκτυο αερίου της Ένωσης, με διασυνοριακές ροές, με τη διασυνοριακή πρόσβαση στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης και την υλική ικανότητα αμφίδρομης μεταφοράς αερίου («ικανότητα αμφίδρομης ροής»), ιδίως σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης·

ζ) πληροφορίες για όλες τις σχετικές υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που σχετίζονται με την ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο.

2. Τα εθνικά και τα κοινά προληπτικά σχέδια δράσης, ιδίως οι ενέργειες για την τήρηση του κανόνα για την υποδομή όπως ορίζεται στο άρθρο 6, λαμβάνουν υπόψη το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου σε επίπεδο Ένωσης που θα καταρτιστεί από το ΕΔΔΣΜ Φυσικού Αερίου σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

3. Τα εθνικά και τα κοινά προληπτικά σχέδια δράσης βασίζονται κυρίως σε μέτρα που αφορούν την αγορά και λαμβάνουν υπόψη τον οικονομικό αντίκτυπο, την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των μέτρων, τις επιπτώσεις στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ενέργειας και τον αντίκτυπο στο περιβάλλον και τους καταναλωτές και δεν επιβαρύνουν αδικαιολόγητα τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου, ούτε και επηρεάζουν αρνητικά τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς αερίου.

4. Τα εθνικά και τα κοινά προληπτικά σχέδια δράσης επικαιροποιούνται κάθε δύο έτη, εκτός εάν οι περιστάσεις επιβάλλουν πιο συχνή επικαιροποίηση, και αντανakλούν την ενημερωμένη εκτίμηση του κινδύνου. Η διαβούλευση ανάμεσα στις αρμόδιες αρχές που προβλέπεται από το άρθρο 4 παράγραφος 2 διενεργείται πριν από την έγκριση του επικαιροποιημένου σχεδίου.

Άρθρο 6

Κανόνας για την υποδομή

1. Τα κράτη μέλη ή η αρμόδια αρχή, σε περίπτωση που έτσι προβλέπεται από κάποιο κράτος μέλος, εξασφαλίζουν ότι λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα έτσι ώστε έως τις 3 Δεκεμβρίου 2014 το αργότερο, σε περίπτωση διαταραχής της μεγαλύτερης ενιαίας υποδομής αερίου, η ικανότητα της υπόλοιπης υποδομής, η οποία ορίζεται σύμφωνα με τον τύπο N-1 όπως προβλέπεται στο σημείο 2 του παραρτήματος Ι, να είναι σε θέση, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, να ικανοποιήσει τη συνολική ζήτηση φυσικού αερίου της περιοχής υπολογισμού για περίοδο μιας ημέρας εξαιρετικά υψηλής ζήτησης αερίου, η οποία επέρχεται με στατιστική πιθανότητα μίας φορές μέσα σε 20 έτη. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη, όπου αυτό είναι σκόπιμο και αναγκαίο, της ευθύνης των διαχειριστών συστημάτων να προβούν στις αντίστοιχες επενδύσεις και των υποχρεώσεων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς όπως ορίζονται στην οδηγία 2009/73/ΕΚ και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

2. Η υποχρέωση διασφάλισης ότι οι υπόλοιπες υποδομές έχουν την ικανότητα να ικανοποιήσουν τη συνολική ζήτηση αερίου, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, θεωρείται επίσης ότι τηρείται όταν η αρμόδια αρχή αποδεικνύει στο προληπτικό σχέδιο δράσης ότι μια διαταραχή του εφοδιασμού μπορεί να αντισταθμίζεται επαρκώς και εγκαίρως με κατάλληλα μέτρα που να βασίζονται στην αγορά, στην πλευρά της ζήτησης. Για αυτόν τον σκοπό, χρησιμοποιείται ο τύπος που παρέχεται στο σημείο 4 του παραρτήματος Ι.

3. Κατά περίπτωση, σύμφωνα με την εκτίμηση του κινδύνου που αναφέρεται στο άρθρο 9, οι ενδιαφερόμενες αρμόδιες αρχές μπορούν να αποφασίσουν η υποχρέωση που ορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου να εκπληρώνεται σε περιφερειακό επίπεδο και όχι σε εθνικό. Σε αυτήν την περίπτωση, καταρτίζονται κοινά προληπτικά σχέδια δράσης σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3. Εφαρμόζεται το σημείο 5 του παραρτήματος Ι.

4. Κάθε αρμόδια αρχή, έπειτα από διαβούλευση με τις σχετικές επιχειρήσεις φυσικού αερίου, αναφέρει χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή οποιαδήποτε περίπτωση μη συμμόρφωσης με την υποχρέωση που ορίζεται στην παράγραφο 1 και ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τους λόγους της μη συμμόρφωσης.

5. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς πρέπει να εξασφαλίσουν μόνιμη ικανότητα αμφίδρομης ροής σε όλες τις διασυνοριακές διασυνδέσεις ανάμεσα στα κράτη μέλη το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο μέχρι τις 3 Δεκεμβρίου 2013, με εξαίρεση:

α) τις περιπτώσεις συνδέσεων με εγκαταστάσεις παραγωγής, με εγκαταστάσεις ΥΦΑ και με δίκτυα διανομής· ή

β) την περίπτωση όπου έχει εγκριθεί εξαίρεση σύμφωνα με το άρθρο 7.

Μέχρι τις 3 Δεκεμβρίου 2013 οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς πρέπει να προσαρμόσουν τη λειτουργία των συστημάτων μεταφοράς εν μέρει ή στο σύνολό τους, ώστε στις διασυνοριακές διασυνδέσεις να είναι δυνατές οι υλικές ροές αερίου και στις δύο κατευθύνσεις.

6. Όπου υπάρχει ήδη ικανότητα αμφίδρομης ροής ή είναι υπό κατασκευή για κάποια συγκεκριμένη διασυνοριακή διασύνδεση, η υποχρέωση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 θεωρείται ότι έχει εκπληρωθεί για εκείνη τη διασύνδεση, εκτός εάν ζητείται ενίσχυση της δυναμικότητας από ένα ή περισσότερα κράτη μέλη για λόγους ασφάλειας του εφοδιασμού. Όπου υποβάλλεται αντίστοιχο αίτημα για ενίσχυση εφαρμόζεται η διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 7.

7. Τα κράτη μέλη ή η αρμόδια αρχή, σε περίπτωση που έτσι προβλέπεται από κάποιο κράτος μέλος, εξασφαλίζουν ότι, ως πρώτο βήμα, η αγορά ελέγχεται πάντα με διαφανή, λεπτομερή και αμερόληπτο τρόπο, προκειμένου να εκτιμηθεί εάν η επένδυση στην υποδομή που χρειάζεται για να εκπληρωθούν οι υποχρεώσεις που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 5 απαιτείται από την αγορά.

8. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν υπόψη το αποδοτικό κόστος τήρησης της υποχρέωσης που ορίζεται στην παράγραφο 1 και το κόστος εξασφάλισης μόνιμης ικανότητας αμφίδρομης ροής, έτσι ώστε να χορηγούνται τα κατάλληλα κίνητρα κατά τον καθορισμό ή την έγκριση, με διαφανή και λεπτομερή τρόπο, των τιμολογίων ή των μεθοδολογιών τους σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 8 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ και το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009. Εφόσον η επένδυση δαπανών για την παροχή ικανότητας αμφίδρομης ροής δεν απαιτείται από την αγορά και εφόσον οι δαπάνες που προκαλούνται από αυτήν την επένδυση βαρύνουν περισσότερα από ένα κράτη μέλη ή ένα κράτος μέλος προς όφελος ενός ή περισσότερων κρατών μελών, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές όλων των ενδιαφερόμενων κρατών μελών αποφασίζουν από κοινού σχετικά με την κατανομή των δαπανών αυτών, πριν να ληφθεί απόφαση για τυχόν επένδυση. Κατά την κατανομή των δαπανών λαμβάνεται ιδίως υπόψη ο βαθμός της ωφέλειας από τις επενδύσεις υποδομής για την αύξηση της ασφάλειας του εφοδιασμού των ενδιαφερόμενων κρατών μελών. Εφαρμόζεται το άρθρο 8 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 713/2009.

9. Η αρμόδια αρχή εξασφαλίζει ότι κάθε νέα υποδομή μεταφοράς συμβάλλει στην ασφάλεια εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης ενός καλά συνδεδεμένου δικτύου, όπως και, όπου χρειάζεται, μέσω της εξασφάλισης επαρκούς αριθμού διασυννοηκών σημείων εισόδου και εξόδου, ανάλογα με τη ζήτηση της αγοράς και τους εντοπισθέντες κινδύνους. Η αρμόδια αρχή, όπου χρειάζεται, διαπιστώνει στην εκτίμηση της επικινδυνότητας που υπάρχουν εσωτερικά σημεία συμφόρησης και εάν η εθνική ικανότητα εισροής και οι υποδομές, ιδίως τα δίκτυα μεταφοράς, είναι σε θέση να προσαρμόσουν τις εθνικές ροές αερίου στο σενάριο της διαταραχής της μεγαλύτερης ενιαίας υποδομής αερίου που προσδιορίζεται στην εκτίμηση της επικινδυνότητας.

10. Το Λουξεμβούργο, η Σλοβενία και η Σουηδία, κατ' εξαίρεση, δεν δεσμεύονται, αλλά επιδιώκουν να εκπληρώσουν την υποχρέωση που ορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, διασφαλίζοντας συγχρόνως τον εφοδιασμό των προστατευόμενων πελατών με αέριο σύμφωνα με το άρθρο 8. Αυτή η εξαίρεση ισχύει εφόσον:

- α) στην περίπτωση του Λουξεμβούργου: έχει τουλάχιστον δύο διασυνδέσεις με άλλα κράτη μέλη, τουλάχιστον δύο διαφορετικές πηγές εφοδιασμού και δεν διαθέτει εγκαταστάσεις αποθήκευσης ή κάποια εγκατάσταση ΥΦΑ στο έδαφός του·
- β) στην περίπτωση της Σλοβενίας: έχει τουλάχιστον δύο διασυνδέσεις με άλλα κράτη μέλη, τουλάχιστον δύο διαφορετικές πηγές εφοδιασμού και δεν διαθέτει εγκαταστάσεις αποθήκευσης ή κάποια εγκατάσταση ΥΦΑ στο έδαφός της·
- γ) στην περίπτωση της Σουηδίας: δεν διαθέτει διαμετακόμιση αερίου στο έδαφός της προς άλλα κράτη μέλη, έχει ετήσια ακαθάριστη εγχώρια κατανάλωση αερίου μικρότερη των 2 ΤΠΠ και μικρότερη του 5 % της συνολικής κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας από αέριο.

Τα τρία αυτά κράτη μέλη διασφαλίζουν, με διαφανή, λεπτομερή και αμερόληπτο τρόπο, τον τακτικό έλεγχο της αγοράς όσον αφορά τις επενδύσεις στην υποδομή και δημοσιοποιούν τα αποτελέσματα αυτών των δοκιμών.

Τα κράτη μέλη που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο ενημερώνουν την Επιτροπή για τυχόν αλλαγές όσον αφορά τους όρους του εν λόγω εδαφίου. Η εξαίρεση του πρώτου εδαφίου παύει να εφαρμόζεται σε περίπτωση που δεν εκπληρώνεται πλέον έστω και ένας από τους όρους αυτούς.

Έως τις 3 Δεκεμβρίου 2018, καθένα από τα κράτη μέλη που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο διαβιβάζει έκθεση στην Επιτροπή στην οποία περιγράφονται η κατάσταση όσον αφορά τους αντίστοιχους όρους που καθορίζονται στο εν λόγω εδάφιο και οι προοπτικές για τη συμμόρφωση με την υποχρέωση της παραγράφου 1, ενώ λαμβάνονται υπόψη ο οικονομικός αντίκτυπος της εκπλήρωσης του κανόνα για την υποδομή, τα αποτελέσματα του ελέγχου της αγοράς και οι εξελίξεις της αγοράς του αερίου και τα σχέδια υποδομής για το αέριο στην περιοχή. Βάσει της έκθεσης και εφόσον οι αντίστοιχοι όροι που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο του παρόντος άρθρου εξακολουθούν να τηρούνται, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει ότι η εξαίρεση που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο μπορεί να εξακολουθεί να ισχύει για τέσσερα ακόμη έτη. Σε περίπτωση θετικής απόφασης, η

διαδικασία του παρόντος εδαφίου επαναλαμβάνεται ύστερα από τέσσερα έτη.

Άρθρο 7

Διαδικασία για την ενεργοποίηση ικανότητας αμφίδρομης ροής ή για τη χορήγηση εξαίρεσης

1. Για κάθε διασυννοηκή διασύνδεση ανάμεσα στα κράτη μέλη, εκτός από τις περιπτώσεις που εξαιρούνται δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 5 στοιχείο α) και εκτός από τις περιπτώσεις όπου υπάρχει ήδη ή βρίσκεται υπό κατασκευή ικανότητα αμφίδρομης ροής και δεν έχει ζητηθεί ενίσχυση για λόγους ασφάλειας του εφοδιασμού από ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς υποβάλλουν, το αργότερο στις 3 Μαρτίου 2012, στα κράτη μέλη τους ή, εάν έτσι προβλέπεται από κάποιο κράτος μέλος, στις αρμόδιες αρχές τους ή τις ρυθμιστικές αρχές τους (εφεξής αποκαλούμενες από κοινού στο παρόν άρθρο «ενδιαφερόμενες αρχές»), κατόπιν διαβούλευσης με όλους τους υπόλοιπους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς:

- α) πρόταση για ικανότητα αμφίδρομης ροής που αφορά την αντίθετη κατεύθυνση («ικανότητα αντίστροφης ροής») ή
- β) αίτημα για εξαίρεση από την υποχρέωση ενεργοποίησης της ικανότητας αμφίδρομης ροής.

2. Η πρόταση για ικανότητα αντίστροφης ροής ή το αίτημα εξαίρεσης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 βασίζονται στην εκτίμηση της ζήτησης της αγοράς, στις προβλέψεις για τη ζήτηση και την προσφορά, στην τεχνική σκοπιμότητα, στο κόστος της ικανότητας αντίστροφης ροής, συμπεριλαμβανομένης της επακόλουθης ενίσχυσης του συστήματος μεταφοράς, και στα οφέλη της ασφάλειας του εφοδιασμού και λαμβάνουν επίσης υπόψη, κατά περίπτωση, την πιθανή συμβολή της ικανότητας αντίστροφης ροής, όπως και εκείνη των άλλων πιθανών μέτρων, για την εκπλήρωση του αναφερόμενου στο άρθρο 6 κανόνα για την υποδομή στην περίπτωση των κρατών μελών που ωφελούνται από την ικανότητα αντίστροφης ροής.

3. Η ενδιαφερόμενη αρχή που λαμβάνει την πρόταση ή το αίτημα εξαίρεσης ενημερώνει τις ενδιαφερόμενες αρχές των άλλων κρατών μελών τα οποία, σύμφωνα με την εκτίμηση της επικινδυνότητας, θα μπορούσαν να επωφεληθούν από την ικανότητα αντίστροφης ροής, όπως και την Επιτροπή σχετικά με την πρόταση ή το αίτημα εξαίρεσης αμελλητί. Η εν λόγω ενδιαφερόμενη αρχή δίνει σε αυτές τις ενδιαφερόμενες αρχές και στην Επιτροπή τη δυνατότητα να εκδώσουν γνώμη εντός χρονικού διαστήματος τεσσάρων μηνών μετά την παραλαβή της εν λόγω κοινοποίησης.

4. Μέσα σε δύο μήνες από τη λήξη του χρονικού διαστήματος που αναφέρεται στην παράγραφο 3, η ενδιαφερόμενη αρχή, βάσει των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και της εκτίμησης της επικινδυνότητας που διενεργήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 9, και λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τις παραληφθείσες σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου γνώμες, καθώς και πτυχές που δεν είναι αυστηρά οικονομικές, όπως η ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο και η συμβολή στην εσωτερική αγορά φυσικού αερίου:

α) εγκρίνει την εξαίρεση εάν η ικανότητα αντίστροφης ροής δεν επρόκειτο να ενισχύσει σημαντικά την ασφάλεια του εφοδιασμού κανενός κράτους μέλους ή περιοχής ή εάν οι δαπάνες για την επένδυση υπερσχύουν σημαντικά των προσδοκώμενων οφελών για την ασφάλεια του εφοδιασμού· ή

β) αποδέχεται την πρόταση για ικανότητα αντίστροφης ροής· ή

γ) ζητεί από τον διαχειριστή συστημάτων μεταφοράς να τροποποιήσει την πρότασή του.

Η ενδιαφερόμενη αρχή κοινοποιεί την απόφασή της αμελλητί στην Επιτροπή, μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες που αναφέρουν τις αιτίες για τη λήψη της απόφασης, συμπεριλαμβανομένων των γνώμων που ελήφθησαν δυνάμει της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου. Οι ενδιαφερόμενες αρχές διασφαλίζουν ότι οι αλληλοεξαρτώμενες αποφάσεις που αφορούν την ίδια διασύνδεση ή τους ίδιους συνδεδεμένους αγωγούς δεν αντικρούουν η μία την άλλη.

5. Μέσα σε δύο μήνες από την παραλαβή της εν λόγω κοινοποίησης και όπου υπάρχουν ανακολουθίες ανάμεσα στην απόφαση της ενδιαφερόμενης αρχής και στις γνώμες των άλλων ενδιαφερόμενων αρχών, η Επιτροπή δύναται να ζητήσει από την ενδιαφερόμενη αρχή να τροποποιήσει την απόφασή της. Η περίοδος αυτή μπορεί να παρατείνεται κατά ένα μήνα, εφόσον η Επιτροπή έχει ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες. Οποιαδήποτε πρόταση με την οποία η Επιτροπή ζητά την τροποποίηση της απόφασης της ενδιαφερόμενης αρχής βασίζεται στα στοιχεία και τα κριτήρια που ορίζονται στην παράγραφο 2 και στην παράγραφο 4 στοιχείο α) και λαμβάνει υπόψη τις αιτίες για τις οποίες έλαβε η ενδιαφερόμενη αρχή την απόφασή της. Η ενδιαφερόμενη αρχή συμμορφώνεται με το αίτημα τροποποιώντας την απόφασή της μέσα σε τέσσερις εβδομάδες. Σε περίπτωση που η Επιτροπή δεν αντιδράσει εντός της δέσμνης προθεσμίας, θεωρείται ότι δεν έχει γειρεί αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ενδιαφερόμενης αρχής.

6. Όταν είναι αναγκαία επιπρόσθετη ικανότητα αντίστροφης ροής σύμφωνα με τα αποτελέσματα της εκτίμησης της επικινδυνότητας που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 9, η διαδικασία που ορίζεται στις παραγράφους 1 έως 5 του παρόντος άρθρου επαναλαμβάνεται κατόπιν αιτήματος κάποιου διαχειριστή συστημάτων μεταφοράς, κάποιας ενδιαφερόμενης αρχής ή της Επιτροπής.

7. Η Επιτροπή και η ενδιαφερόμενη αρχή τηρούν την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών ανά πάσα στιγμή.

Άρθρο 8

Κανόνες για τον εφοδιασμό

1. Η αρμόδια αρχή απαιτεί από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου τις οποίες προσδιορίζει να λαμβάνουν μέτρα για να εξασφαλίσουν την παροχή αερίου στους προστατευόμενους πελάτες του κράτους μέλους στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) ακραίες θερμοκρασίες κατά τη διάρκεια χρονικού διαστήματος επτά ημερών ακραίων τιμών το οποίο επέρχεται με στατιστική πιθανότητα μίας φορές μέσα σε 20 έτη·

β) χρονικά διαστήματα τουλάχιστον 30 ημερών εξαιρετικά υψηλής ζήτησης για αέριο, τα οποία επέρχονται με στατιστική πιθανότητα μίας φορές μέσα σε 20 έτη· και

γ) για περίοδο τουλάχιστον 30 ημερών σε περίπτωση διαταραχής της μεγαλύτερης ενιαίας υποδομής αερίου υπό μέσες χειμερινές συνθήκες.

Η αρμόδια αρχή προσδιορίζει τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 3 Ιουνίου 2012 το αργότερο.

2. Οποιοσδήποτε κανόνας για τον αυξημένο εφοδιασμό που υπερβαίνει το χρονικό διάστημα των 30 ημερών που αναφέρεται στα στοιχεία β) και γ) της παραγράφου 1 ή οποιαδήποτε επιπρόσθετη υποχρέωση που επιβάλλεται για λόγους ασφάλειας του εφοδιασμού με αέριο βασίζεται στην εκτίμηση επικινδυνότητας που αναφέρεται στο άρθρο 9, αντανάκλαται στο προληπτικό σχέδιο δράσης και:

α) συμμορφώνεται με το άρθρο 3 παράγραφος 6·

β) δεν στρεβλώνει αδικαιολόγητα τον ανταγωνισμό ούτε παρεμποδίζει τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αερίου·

γ) δεν επηρεάζει αρνητικά την ικανότητα οποιουδήποτε κράτους μέλους να εφοδιάσει τους προστατευόμενους πελάτες του όπως ορίζει το παρόν άρθρο σε περίπτωση εθνικής, ενωσιακής ή περιφερειακής έκτακτης ανάγκης· και

δ) συμμορφώνεται με τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 11 παράγραφος 5 σε περίπτωση ενωσιακής ή περιφερειακής έκτακτης ανάγκης.

Σε πνεύμα αλληλεγγύης, η αρμόδια αρχή προσδιορίζει στο προληπτικό σχέδιο δράσης και το σχέδιο έκτακτης ανάγκης με ποιον τρόπο μπορεί να μειωθεί προσωρινά οποιοσδήποτε κανόνας για αυξημένο εφοδιασμό ή οποιαδήποτε πρόσθετη υποχρέωση επιβάλλεται στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου σε περίπτωση ενωσιακής ή περιφερειακής έκτακτης ανάγκης.

3. Μετά τις περιόδους που προσδιορίζονται από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, ή υπό συνθήκες σοβαρότερες από εκείνες που ορίζονται στην παράγραφο 1, η αρμόδια αρχή και οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου προσπαθούν να διατηρήσουν για το μέγιστο δυνατό χρονικό διάστημα την παροχή αερίου, ιδίως στους προστατευόμενους πελάτες.

4. Οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου για την τήρηση των κανόνων για τον εφοδιασμό όπως ορίζονται στο παρόν άρθρο δεν επιβάλλουν διακρίσεις και δεν επιβάλλουν υπέρμετρα βάρη στις επιχειρήσεις αυτές.

5. Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου επιτρέπεται να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις αυτές σε περιφερειακό ή ενωσιακό επίπεδο, κατά περίπτωση. Η αρμόδια αρχή δεν απαιτεί οι κανόνες του παρόντος άρθρου να πληρούνται μόνο με βάση την υποδομή που βρίσκεται στο έδαφος της χώρας της.

6. Η αρμόδια αρχή εξασφαλίζει ότι οι όροι για την παροχή αερίου στους προστατευόμενους πελάτες θεσπίζονται με την επιφύλαξη της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς αερίου και σε τιμή που ανταποκρίνεται στην αγοραία αξία του εφοδιαζόμενου αερίου.

Άρθρο 9

Εκτίμηση της επικινδυνότητας

1. Έως τις 3 Δεκεμβρίου 2011, κάθε αρμόδια αρχή προβαίνει, βάσει των ακόλουθων κοινών στοιχείων, σε πλήρη εκτίμηση των κινδύνων που απειλούν την ασφάλεια εφοδιασμού με αέριο στο κράτος μέλος της ως εξής:

α) χρησιμοποιώντας τους κανόνες των άρθρων 6 και 8, κατά τρόπον ώστε να διαφαίνονται ο υπολογισμός του τύπου N-1, οι χρησιμοποιηθείσες υποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων για τον υπολογισμό του τύπου N-1 σε περιφερειακό επίπεδο, και τα δεδομένα που είναι αναγκαία για αυτόν τον υπολογισμό·

β) λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές εθνικές και περιφερειακές περιστάσεις, ιδίως το μέγεθος της αγοράς, τη διαμόρφωση του δικτύου, τις πραγματικές ροές, συμπεριλαμβανομένων των εκροών από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, την ικανότητα υλικών ροών αερίου και στις δυο κατευθύνσεις, συμπεριλαμβανομένης της πιθανής ανάγκης για επακόλουθη ενίσχυση του συστήματος μεταφοράς, την παρουσία της παραγωγής και της αποθήκευσης και τον ρόλο του αερίου στο ενεργειακό μείγμα, ιδίως όσον αφορά την τηλεθέρμανση και την παραγωγή ηλεκτρισμού και για τη λειτουργία των βιομηχανιών, και τους παράγοντες της ασφάλειας και της ποιότητας του αερίου·

γ) εξετάζοντας διάφορα σενάρια εξαιρετικά υψηλής διαταραχής της προσφοράς και της ζήτησης του αερίου, όπως η αστοχία των κύριων υποδομών μεταφοράς, εγκαταστάσεων αποθήκευσης ή τερματικών σταθμών ΥΦΑ, και διαταραχής του εφοδιασμού από προμηθευτές τρίτων χωρών, λαμβάνοντας υπόψη την προϊστορία, την πιθανότητα, την εποχή, τη συχνότητα και τη διάρκεια της εμφάνισής τους, όπως και, κατά περίπτωση, τους γεωπολιτικούς κινδύνους, και εκτιμώντας τις πιθανές συνέπειες των εν λόγω σεναρίων·

δ) εντοπίζοντας την αλληλεπίδραση και τον συσχετισμό κινδύνων με άλλα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των

διασυνδέσεων, των διασυνοριακών προμηθειών, της διασυνοριακής πρόσβασης σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης και της ικανότητας αμφίδρομης ροής·

ε) λαμβάνοντας υπόψη τη μέγιστη ικανότητα διασύνδεσης κάθε συνοριακού σημείου εισόδου και εξόδου.

2. Όπου εφαρμόζεται το άρθρο 4 παράγραφος 3, οι αρμόδιες αρχές διενεργούν επίσης κοινή εκτίμηση επικινδυνότητας σε περιφερειακό επίπεδο.

3. Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου, οι βιομηχανικοί πελάτες αερίου, οι σχετικές οργανώσεις που εκπροσωπούν τα συμφέροντα των οικιακών και βιομηχανικών πελατών αερίου, όπως και τα κράτη μέλη και η εθνική ρυθμιστική αρχή, εφόσον πρόκειται για άλλη από την αρμόδια αρχή, συνεργάζονται με την αρμόδια αρχή και παρέχουν, κατόπιν αιτήματος, όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την εκτίμηση επικινδυνότητας.

4. Η εκτίμηση επικινδυνότητας επικαιροποιείται για πρώτη φορά το αργότερο 18 μήνες μετά την έγκριση των προληπτικών σχεδίων δράσης και έκτακτης ανάγκης που αναφέρονται στο άρθρο 4 και, έπειτα, κάθε δύο έτη πριν από τις 30 Σεπτεμβρίου του αντίστοιχου έτους, εκτός και αν απαιτείται συχνότερη επικαιροποίηση λόγω των περιστάσεων. Η εκτίμηση επικινδυνότητας λαμβάνει υπόψη την πρόοδο που έχει σημειωθεί στις επενδύσεις που χρειάζονται για την ανταπόκριση στον κανόνα για την υποδομή που ορίζεται στο άρθρο 6, όπως και τις ιδιαίτερες δυσκολίες κατά χώρα που συναντώνται κατά την εφαρμογή νέων εναλλακτικών λύσεων.

5. Η εκτίμηση της επικινδυνότητας, συμπεριλαμβανομένων των επικαιροποιημένων εκδόσεων, υποβάλλεται χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή.

Άρθρο 10

Σχέδια έκτακτης ανάγκης και επίπεδα κρίσης

1. Τα εθνικά και κοινά σχέδια έκτακτης ανάγκης:

α) βασίζονται στα επίπεδα κρίσης της παραγράφου 3·

β) ορίζουν τον ρόλο και τις αρμοδιότητες των επιχειρήσεων φυσικού αερίου και των βιομηχανικών πελατών αερίου, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβάνοντας υπόψη τον διαφορετικό βαθμό στον οποίο θίγονται σε περίπτωση διαταραχών του εφοδιασμού με αέριο, και τη διάδρασή τους με τις αρμόδιες αρχές και, κατά περίπτωση, με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές σε καθενα από τα επίπεδα κρίσης που ορίζονται στην παράγραφο 3·

γ) ορίζουν τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των αρμόδιων αρχών και των άλλων οργανισμών στους οποίους ανατίθενται τα καθήκοντα που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 σε καθενα από τα επίπεδα κρίσης που ορίζονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου·

- δ) διασφαλίζουν ότι δίνονται επαρκείς δυνατότητες στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου και στους βιομηχανικούς πελάτες αερίου να ανταποκρίνονται σε κάθε επίπεδο κρίσης·
- ε) προσδιορίζουν, κατά περίπτωση, τα μέτρα και τις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν για τον μετριασμό του πιθανού αντικτύπου της διαταραχής του εφοδιασμού με φυσικό αέριο στην τηλεθέρμανση και την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από αέριο·
- στ) θεσπίζουν λεπτομερείς διαδικασίες και μέτρα που ακολουθούνται για κάθε επίπεδο κρίσης, συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων σχεδίων για τις ροές πληροφοριών·
- ζ) ορίζουν διαχειριστή κρίσης ή ομάδα κρίσης και καθορίζουν τον ρόλο τους·
- η) προσδιορίζουν τη συμβολή των μέτρων που στηρίζονται στην αγορά και δη εκείνων που αναφέρονται στο παράρτημα II για την αντιμετώπιση της κατάστασης σε επίπεδο επιφυλακής και την άμβλυνση της κατάστασης σε επίπεδο έκτακτης ανάγκης·
- θ) προσδιορίζουν τη συμβολή των μέτρων που δεν στηρίζονται στην αγορά που έχουν προγραμματιστεί ή πρόκειται να εφαρμοστούν για το επίπεδο έκτακτης ανάγκης και δη εκείνων που αναφέρονται στο παράρτημα III και εκτιμούν τον βαθμό στον οποίο η χρήση τέτοιων μέτρων που δεν στηρίζονται στην αγορά είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση μιας κρίσης, εκτιμούν τα αποτελέσματά τους και καθορίζουν τις διαδικασίες εφαρμογής τους, λαμβάνοντας υπόψη πως μέτρα που δεν στηρίζονται στην αγορά χρησιμοποιούνται μόνο όταν οι μηχανισμοί που στηρίζονται στην αγορά από μόνοι τους δεν μπορούν πλέον να διασφαλίσουν τον εφοδιασμό, ιδίως στους προστατευόμενους πελάτες·
- ι) περιγράφουν τους μηχανισμούς που χρησιμοποιούνται για τη συνεργασία με άλλα κράτη μέλη για κάθε επίπεδο κρίσης·
- ια) παρουσιάζουν αναλυτικά τις υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών που επιβάλλονται σε επιχειρήσεις φυσικού αερίου σε επίπεδο επιφυλακής και έκτακτης ανάγκης·
- ιβ) περιλαμβάνουν κατάλογο προκαθορισμένων ενεργειών για την εξασφάλιση διαθέσιμου αερίου σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών συμφωνιών μεταξύ των μερών που συμμετέχουν στις εν λόγω ενέργειες και των μηχανισμών αντιστάθμισης για τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου, κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των ευαίσθητων δεδομένων. Οι ενέργειες αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν διασυννοιακές συμφωνίες μεταξύ κρατών μελών ή/και επιχειρήσεων φυσικού αερίου.
2. Τα εθνικά και κοινά σχέδια έκτακτης ανάγκης επικαιροποιούνται κάθε δύο έτη, εκτός εάν ενδείκνυται συχνότερη επικαιροποίηση λόγω των περιστάσεων, και αντανakλούν την επικαιροποιημένη εκτίμηση επικινδυνότητας. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 4 παράγραφος 2 διαβούλευση ανάμεσα στις αρμόδιες αρχές διενεργείται πριν από την έγκριση των επικαιροποιημένων σχεδίων.
3. Τα τρία κύρια επίπεδα κρίσης είναι τα ακόλουθα:
- α) επίπεδο έγκαιρης προειδοποίησης (έγκαιρη προειδοποίηση): όταν υπάρχουν συγκεκριμένες, σοβαρές και αξιόπιστες πληροφορίες ότι μπορεί να συμβεί ένα γεγονός που είναι πιθανό να έχει ως αποτέλεσμα τη σημαντική επιδείνωση της κατάστασης του εφοδιασμού και είναι πιθανό να οδηγήσει στην ενεργοποίηση του επιπέδου επιφυλακής ή έκτακτης ανάγκης· το επίπεδο έγκαιρης προειδοποίησης μπορεί να ενεργοποιηθεί από μηχανισμό έγκαιρης προειδοποίησης·
- β) επίπεδο επιφυλακής (επιφυλακή): όταν εμφανίζεται διαταραχή του εφοδιασμού ή εξαιρετικά υψηλή ζήτηση αερίου, η οποία έχει ως αποτέλεσμα τη σημαντική επιδείνωση της κατάστασης του εφοδιασμού, αλλά η αγορά είναι ακόμα ικανή να διαχειριστεί αυτήν τη διαταραχή ή ζήτηση χωρίς να χρειάζεται να καταφύγει σε μέτρα που δεν στηρίζονται στην αγορά·
- γ) επίπεδο έκτακτης ανάγκης (έκτακτη ανάγκη): σε περίπτωση εξαιρετικά υψηλής ζήτησης αερίου, σημαντικής διαταραχής του εφοδιασμού ή άλλης σημαντικής επιδείνωσης της κατάστασης του εφοδιασμού και σε περίπτωση που όλα τα σχετικά μέτρα έχουν εφαρμοστεί αλλά ο εφοδιασμός με αέριο δεν αρκεί για να καλύψει την εναπομένουσα ζήτηση αερίου, έτσι ώστε να πρέπει να ληφθούν πρόσθετα μέτρα που δεν στηρίζονται στην αγορά, προκειμένου, κατά κύριο λόγο, να διασφαλιστεί ο εφοδιασμός με αέριο στους προστατευόμενους πελάτες σύμφωνα με το άρθρο 8.
4. Τα εθνικά και κοινά σχέδια έκτακτης ανάγκης εξασφαλίζουν τη διατήρηση της διασυννοιακής πρόσβασης στις υποδομές σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009 στο μέτρο του δυνατού από τεχνικής άποψης και από άποψης ασφάλειας σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Τα σχέδια συνάδουν με το άρθρο 3 παράγραφος 6 του παρόντος κανονισμού και δεν θεσπίζουν κανένα μέτρο που να περιορίζει αδικαιολόγητα τη διασυννοιακή ροή αερίου.
5. Όταν η αρμόδια αρχή κηρύσσει κρίση οποιουδήποτε επιπέδου από αυτά που αναφέρονται στην παράγραφο 3, ενημερώνει αμέσως την Επιτροπή και της παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες, κυρίως όσον αφορά τις ενέργειες στις οποίες προτίθεται να προβεί. Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης που μπορεί να οδηγήσει σε έκκληση για βοήθεια από την Ένωση και τα κράτη μέλη της, η αρμόδια αρχή του ενδιαφερόμενου κράτους ειδοποιεί χωρίς καθυστέρηση το Κέντρο Παρακολούθησης και Πληροφοριών Πολιτικής Προστασίας της Επιτροπής.
6. Όταν η αρμόδια αρχή κηρύσσει κατάσταση έκτακτης ανάγκης, ακολουθεί τις προκαθορισμένες ενέργειες όπως ορίζονται στο σχέδιό της για έκτακτη ανάγκη και ενημερώνει αμέσως την Επιτροπή ιδίως για τις ενέργειες που σκοπεύει να πραγματοποιήσει σύμφωνα με την παράγραφο 1. Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η αρμόδια αρχή μπορεί να λάβει δράσεις οι οποίες να αποκλίνουν από το σχέδιο έκτακτης ανάγκης. Η αρμόδια αρχή ενημερώνει αμέσως την Επιτροπή σχετικά με οποιαδήποτε δράση τέτοιας μορφής και παρέχει σχετική αιτιολόγηση.

7. Τα κράτη μέλη και, ιδίως, η αρμόδια αρχή εξασφαλίζουν ότι:

- α) δεν λαμβάνονται μέτρα τα οποία να περιορίζουν αδικαιολόγητα τη ροή του αερίου μέσα στην εσωτερική αγορά οποιαδήποτε στιγμή·
- β) δεν λαμβάνονται μέτρα που είναι πιθανό να θέσουν σε σοβαρό κίνδυνο την κατάσταση του εφοδιασμού με αέριο σε κάποιο άλλο κράτος μέλος· και
- γ) διατηρείται η διασυννοιακή πρόσβαση στις υποδομές σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009 στο μέτρο του δυνατού από τεχνικής άποψης και από άποψης ασφάλειας σύμφωνα με το σχέδιο έκτακτης ανάγκης.

8. Η Επιτροπή επαληθεύει, το συντομότερο δυνατόν, αλλά σε κάθε περίπτωση μέσα σε πέντε ημέρες από την ενημέρωση από την αρμόδια αρχή κατά την παράγραφο 5, εάν είναι δικαιολογημένη η κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με την παράγραφο 3 στοιχείο γ) και εάν τα ληφθέντα μέτρα ακολουθούν όσο το δυνατόν στενότερα τις δράσεις που αναφέρονται στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης, δεν επιβαρύνουν αδικαιολόγητα τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου και εάν συνάδουν με την παράγραφο 7. Η Επιτροπή μπορεί, κατόπιν αιτήματος αρμόδιας αρχής, των επιχειρήσεων φυσικού αερίου ή κατόπιν ιδίας πρωτοβουλίας να ζητήσει από την αρμόδια επιτροπή να τροποποιήσει τα μέτρα όπου αυτά αντιτίθενται στους όρους που ορίζονται στην παράγραφο 7 και στην πρώτη περίοδο αυτής της παραγράφου. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να ζητήσει από την αρμόδια αρχή να άρει την κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης εφόσον θεωρεί ότι η εν λόγω κήρυξη δεν είναι πλέον δικαιολογημένη σύμφωνα με την παράγραφο 3 στοιχείο γ).

Μέσα σε τρεις ημέρες από την κοινοποίηση του αιτήματος της Επιτροπής, η αρμόδια αρχή τροποποιεί τα μέτρα και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή ή ενημερώνει την Επιτροπή για τους λόγους για τους οποίους δεν συμφωνεί με το αίτημα. Σε μια τέτοια περίπτωση, η Επιτροπή μπορεί εντός τριών ημερών να τροποποιήσει ή να αποσύρει το αίτημά της ή, προκειμένου να εξετάσει το ζήτημα, να συγκαλέσει την ενδιαφερόμενη αρμόδια αρχή ή, κατά περίπτωση, τις ενδιαφερόμενες αρμόδιες αρχές και, εφόσον η Επιτροπή το κρίνει απαραίτητο, την ομάδα συντονισμού για το αέριο. Η Επιτροπή αιτιολογεί λεπτομερώς τις αλλαγές που ζητεί όσον αφορά τη δράση. Η αρμόδια αρχή λαμβάνει πλήρως υπόψη της τη θέση της Επιτροπής. Αν η τελική απόφαση της αρμόδιας αρχής διαφέρει από τη θέση της Επιτροπής, η αρμόδια αρχή παρέχει και δημοσιοποιεί τις αιτίες για αυτήν την απόφαση.

Άρθρο 11

Αποκρίσεις σε ενωσιακές και περιφερειακές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

1. Κατόπιν αιτήματος αρμόδιας αρχής που έχει κηρύξει κατάσταση έκτακτης ανάγκης και μετά την επαλήθευση σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 8, η Επιτροπή μπορεί να κηρύξει ενωσιακή ή περιφερειακή κατάσταση έκτακτης ανάγκης για συγκεκριμένη

πληττόμενη γεωγραφική περιοχή. Κατόπιν αιτήματος τουλάχιστον δύο αρμόδιων αρχών που έχουν κηρύξει κατάσταση έκτακτης ανάγκης και μετά την επαλήθευση που προβλέπει το άρθρο 10 παράγραφος 8 και εφόσον συνδέονται οι αιτίες για αυτές τις έκτακτες ανάγκες, η Επιτροπή κηρύσσει, κατά περίπτωση, ενωσιακή ή περιφερειακή κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Σε όλες τις περιπτώσεις, η Επιτροπή, χρησιμοποιώντας τον πιο κατάλληλο για την κατάσταση τρόπο επικοινωνίας, συλλέγει τις απόψεις των υπόλοιπων αρμόδιων αρχών και λαμβάνει δεόντως υπόψη όλες τις σχετικές πληροφορίες που παρέχουν αυτές οι αρχές. Όταν εκτιμά ότι η βάση στην οποία στηρίζεται η ενωσιακή ή η περιφερειακή κατάσταση έκτακτης ανάγκης δεν δικαιολογεί πλέον κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης, η Επιτροπή κηρύσσει το τέλος της ενωσιακής ή της περιφερειακής κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Σε όλες τις περιπτώσεις, η Επιτροπή αιτιολογεί την απόφασή της και ενημερώνει το Συμβούλιο σχετικά.

2. Η Επιτροπή συγκαλεί την ομάδα συντονισμού για το αέριο αμέσως μόλις κηρύξει ενωσιακή ή περιφερειακή κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Κατά τη διάρκεια της ενωσιακής ή της περιφερειακής κατάστασης έκτακτης ανάγκης, κατόπιν αιτήματος τουλάχιστον τριών κρατών μελών, η Επιτροπή δύναται να περιορίσει τη συμμετοχή στην ομάδα συντονισμού για το αέριο των εκπροσώπων των κρατών μελών και των αρμόδιων αρχών, για μια ολόκληρη συνάντηση ή μέρος της.

3. Σε ενωσιακή ή περιφερειακή κατάσταση έκτακτης ανάγκης όπως ορίζεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή συντονίζει τις ενέργειες των αρμόδιων αρχών, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη τις σχετικές πληροφορίες και τα αποτελέσματα που προκύπτουν από τη διαβούλευση με την ομάδα συντονισμού για το αέριο. Ειδικότερα, η Επιτροπή:

α) εξασφαλίζει την ανταλλαγή πληροφοριών·

β) εξασφαλίζει τη συνέπεια και την αποτελεσματικότητα των ενεργειών σε επίπεδο κρατών μελών και σε περιφερειακό επίπεδο σε σχέση με το ενωσιακό επίπεδο·

γ) συντονίζει τις ενέργειες όσον αφορά τρίτες χώρες.

4. Η Επιτροπή μπορεί να συγκαλέσει ομάδα διαχείρισης κρίσης που αποτελείται από διαχειριστές κρίσης που προβλέπεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο ζ) από τα κράτη μέλη τα οποία αφορά η κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Η Επιτροπή, κατόπιν συμφωνίας με τους διαχειριστές κρίσης, μπορεί να ζητήσει και από άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς να συμμετάσχουν. Η Επιτροπή διασφαλίζει την τακτική ενημέρωση της ομάδας συντονισμού για το αέριο σχετικά με τις εργασίες της ομάδας διαχείρισης κρίσης.

5. Τα κράτη μέλη και ιδίως οι αρμόδιες αρχές εξασφαλίζουν ότι:

- α) δεν λαμβάνονται μέτρα τα οποία να περιορίζουν αδικαιολόγητα τη ροή του αερίου μέσα στην εσωτερική αγορά οποιαδήποτε στιγμή, ιδίως τη ροή του αερίου στις πληγείσες αγορές·

β) δεν λαμβάνονται μέτρα που είναι πιθανό να θέσουν σε σοβαρό κίνδυνο την κατάσταση του εφοδιασμού με αέριο σε κάποιο άλλο κράτος μέλος· και

γ) διατηρείται η διασυννοριακή πρόσβαση στις υποδομές σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009 στο μέτρο του δυνατού από τεχνικής άποψης και από άποψης ασφάλειας, σύμφωνα με το σχέδιο έκτακτης ανάγκης.

6. Εάν η Επιτροπή, κατόπιν αιτήματος αρμόδιας αρχής ή επιχείρησης φυσικού αερίου ή κατόπιν ίδιας πρωτοβουλίας, θεωρεί ότι, σε μια ενωσιακή ή περιφερειακή κατάσταση έκτακτης ανάγκης, δράση που αναλαμβάνεται από κράτος μέλος ή αρμόδια αρχή ή η συμπεριφορά επιχείρησης φυσικού αερίου αντιτίθεται στην παράγραφο 5, τότε η Επιτροπή ζητεί από το εν λόγω κράτος μέλος ή την αρμόδια αρχή να αλλάξει τη δράση της, προκειμένου να διασφαλίσει τη συμμόρφωση με την παράγραφο 5, ενημερώνοντάς τη για τους λόγους αυτού του αιτήματος. Λαμβάνεται δεόντως υπόψη η ανάγκη ασφαλούς λειτουργίας του συστήματος φυσικού αερίου σε κάθε περίπτωση.

Μέσα σε τρεις ημέρες από την κοινοποίηση του αιτήματος της Επιτροπής, το κράτος μέλος ή η αρμόδια αρχή τροποποιεί τις ενέργειές της και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή ή εξηγεί στην Επιτροπή γιατί δεν συμφωνεί με το αίτημα. Σε μια τέτοια περίπτωση, η Επιτροπή μπορεί εντός τριών ημερών να τροποποιήσει ή να αποσύρει το αίτημά της ή να συγκαλέσει το κράτος μέλος ή την αρμόδια αρχή και, εάν η Επιτροπή το κρίνει απαραίτητο, την ομάδα συντονισμού για το αέριο, προκειμένου να εξετάσουν το ζήτημα. Η Επιτροπή αιτιολογεί λεπτομερώς τις αλλαγές που ζητά όσον αφορά τη δράση. Το κράτος μέλος ή η αρμόδια αρχή λαμβάνει πλήρως υπόψη της τη θέση της Επιτροπής. Αν η τελική απόφαση της αρμόδιας αρχής ή του κράτους μέλους διαφέρει από τη θέση της Επιτροπής, η αρμόδια αρχή ή το κράτος μέλος παρέχει το αιτιολογικό της εν λόγω απόφασης.

7. Η Επιτροπή, αφού διαβουλευτεί με την ομάδα συντονισμού για το αέριο, καταρτίζει μόνιμο εφεδρικό κατάλογο για ειδική ομάδα παρακολούθησης που αποτελείται από εμπειρογνώμονες του κλάδου και εκπροσώπους της Επιτροπής. Αυτή η ειδική ομάδα παρακολούθησης μπορεί να κινητοποιείται εκτός της Ένωσης όποτε χρειάζεται και παρακολουθεί και αναφέρει σχετικά με τις εισροές αερίου στην Ένωση, σε συνεργασία με τις προμηθεύτριες τρίτες χώρες και τις τρίτες χώρες διέλευσης.

8. Η αρμόδια αρχή παρέχει στο Κέντρο Παρακολούθησης και Πληροφοριών Πολιτικής Προστασίας της Επιτροπής πληροφορίες για οποιαδήποτε ανάγκη παροχής βοήθειας. Το Κέντρο Παρακολούθησης και Πληροφοριών Πολιτικής Προστασίας εκτιμά τη συνολική κατάσταση και παρέχει συμβουλές για τη βοήθεια που πρέπει να παρασχεθεί στα κράτη μέλη τα οποία αντιμετωπίζουν τα μεγαλύτερα

προβλήματα και, κατά περίπτωση, σε τρίτες χώρες.

Άρθρο 12

Ομάδα συντονισμού για το αέριο

1. Συγκροτείται ομάδα συντονισμού για το αέριο με σκοπό να διευκολύνει τον συντονισμό των μέτρων σχετικά με την ασφάλεια εφοδιασμού με αέριο. Η ομάδα αποτελείται από εκπροσώπους των κρατών μελών, ιδίως των αρμόδιων αρχών τους, καθώς και του Οργανισμού, του ΕΔΔΣΜ Φυσικού Αερίου και των αντιπροσωπευτικών οργανισμών της σχετικής βιομηχανίας και των σχετικών πελατών. Η Επιτροπή, κατόπιν διαβούλευσης με τα κράτη μέλη, αποφασίζει σχετικά με τη σύνθεση της ομάδας, εξασφαλίζοντας ότι είναι πλήρως αντιπροσωπευτική. Η Επιτροπή ασκεί την προεδρία της ομάδας. Η ομάδα καταρτίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

2. Σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, η ομάδα συντονισμού για το αέριο καλείται σε διαβούλευση και συνεργάζεται στενά με την Επιτροπή ιδίως όσον αφορά τα ακόλουθα ζητήματα:

- α) την ασφάλεια εφοδιασμού με αέριο, οποτεδήποτε και ειδικότερα σε περίπτωση κατάστασης έκτακτης ανάγκης·
- β) κάθε πληροφορία σχετικά με την ασφάλεια εφοδιασμού με αέριο σε εθνικό, περιφερειακό και ενωσιακό επίπεδο·
- γ) τις βέλτιστες πρακτικές και πιθανές κατευθυντήριες γραμμές για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη·
- δ) το επίπεδο ασφάλειας εφοδιασμού, στοιχεία συγκριτικής αξιολόγησης και μεθοδολογίες εκτίμησης·
- ε) εθνικά, περιφερειακά και ενωσιακά σενάρια και δοκιμή των επιπέδων ετοιμότητας·
- στ) την εκτίμηση των προληπτικών σχεδίων δράσης και των σχεδίων έκτακτης ανάγκης και την εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται σε αυτά·
- ζ) τον συντονισμό μέτρων για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης, σε τρίτες χώρες που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συνθήκης για την Ενεργειακή Κοινότητα και σε άλλες τρίτες χώρες·
- η) τις ανάγκες παροχής βοήθειας προς τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν τα σοβαρότερα προβλήματα.

3. Η Επιτροπή συγκαλεί την ομάδα συντονισμού για το αέριο σε τακτική βάση και ανταλλάσσει τις πληροφορίες που λαμβάνει από τις αρμόδιες αρχές, τηρώντας παράλληλα την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

Άρθρο 13

Ανταλλαγή πληροφοριών

1. Αν τα κράτη μέλη έχουν ήδη υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας σχετικές με την ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο, τις δημοσιοποιούν μέχρι τις 3 Ιανουαρίου 2011. Τυχόν επακόλουθες επικαιροποιήσεις ή πρόσθετες υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που σχετίζονται με την ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο δημοσιοποιούνται επίσης αμέσως μόλις εγκριθούν από τα κράτη μέλη.

2. Κατά τη διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, οι οικείες επιχειρήσεις φυσικού αερίου θέτουν ειδικότερα τις ακόλουθες πληροφορίες στη διάθεση της Αρμόδιας Αρχής σε καθημερινή βάση:

- α) καθημερινές προβλέψεις προσφοράς και ζήτησης αερίου για τις τρεις επόμενες ημέρες·
- β) καθημερινή παροχή αερίου σε όλα τα διασυνοριακά σημεία εισόδου και εξόδου, καθώς και σε όλα τα σημεία που συνδέουν μια εγκατάσταση παραγωγής, μια εγκατάσταση αποθήκευσης ή ένα τερματικό ΥΦΑ με το δίκτυο σε εκατ. m³/ημέρα·
- γ) το χρονικό διάστημα, εκφρασμένο σε ημέρες, κατά το οποίο αναμένεται ότι θα μπορεί να εξασφαλιστεί η παροχή αερίου στους προστατευόμενους πελάτες.

3. Σε περίπτωση ενωσιακής ή περιφερειακής κατάστασης έκτακτης ανάγκης, η Επιτροπή έχει το δικαίωμα να ζητήσει από την αρμόδια αρχή να της διαβιβάσει χωρίς καθυστέρηση τουλάχιστον τα εξής:

- α) τις πληροφορίες που ορίζονται στην παράγραφο 2·
- β) πληροφορίες για τα μέτρα που είναι προγραμματισμένα να ληφθούν και εκείνα που ήδη εφαρμόζονται από την αρμόδια αρχή για την άμβλυνση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης και πληροφορίες για την αποτελεσματικότητά τους·
- γ) τα αιτήματα που διατυπώθηκαν για λήψη πρόσθετων μέτρων από άλλες αρμόδιες αρχές·
- δ) τα μέτρα που εφαρμόζονται έπειτα από αίτημα άλλων αρμόδιων αρχών.

4. Οι αρμόδιες αρχές και η Επιτροπή τηρούν την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

5. Ύστερα από κατάσταση έκτακτης ανάγκης, η αρμόδια αρχή, το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο έξι εβδομάδες μετά την

άρση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, παρέχει στην Επιτροπή λεπτομερή εκτίμηση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης και της αποτελεσματικότητας των εφαρμοσθέντων μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των οικονομικών επιπτώσεων της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, των επιπτώσεων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και της βοήθειας που δόθηκε ή/και ελήφθη από την Ένωση και τα κράτη μέλη της. Η εκτίμηση αυτή διατίθεται στην ομάδα συντονισμού για το αέριο και εξετάζεται στις επικαιροποιήσεις των προληπτικών σχεδίων δράσης και των σχεδίων έκτακτης ανάγκης.

Η Επιτροπή αναλύει τις εκτιμήσεις των αρμόδιων αρχών και ενημερώνει τα κράτη μέλη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την ομάδα συντονισμού για το αέριο, υποβάλλοντας τα αποτελέσματά της σε συγκεντρωτική μορφή.

6. Προκειμένου να είναι σε θέση η Επιτροπή να εκτιμήσει την κατάσταση της ασφάλειας εφοδιασμού σε ενωσιακό επίπεδο:

- α) το αργότερο μέχρι τις 3 Δεκεμβρίου 2011, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις υπάρχουσες διακυβερνητικές συμφωνίες που έχουν συναφθεί με τρίτες χώρες και έχουν επιπτώσεις στην ανάπτυξη των υποδομών και των προμηθειών αερίου. Όταν συνάπτουν νέες διακυβερνητικές συμφωνίες με τρίτες χώρες που έχουν τέτοιες επιπτώσεις, τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή·
- β) για υφιστάμενες συμβάσεις, το αργότερο μέχρι τις 3 Δεκεμβρίου 2011 καθώς επίσης και για νέες συμβάσεις ή σε περίπτωση αλλαγών σε υπάρχουσες συμβάσεις, οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου κοινοποιούν στις ενδιαφερόμενες αρμόδιες αρχές τις ακόλουθες λεπτομέρειες συμβάσεων διάρκειας άνω του ενός έτους που έχουν συναφθεί με προμηθευτές από τρίτες χώρες:
 - i) διάρκεια της σύμβασης,
 - ii) συμβατικές ποσότητες συνολικά, σε ετήσια βάση, και μέση ποσότητα ανά μήνα,
 - iii) σε περίπτωση επιφυλακής ή κατάστασης έκτακτης ανάγκης, τη συμβεβλημένη ανώτατη ημερήσια ποσότητα,
 - iv) συμβατικά σημεία παράδοσης.

Η αρμόδια αρχή κοινοποιεί τα δεδομένα αυτά στην Επιτροπή με ενοποιημένη μορφή. Σε περίπτωση σύναψης νέων συμβάσεων ή αλλαγών σε υπάρχουσες συμβάσεις, κοινοποιείται ξανά το σύνολο των δεδομένων με ενοποιημένη μορφή και σε τακτική βάση. Η αρμόδια αρχή και η Επιτροπή τηρούν την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών.

Άρθρο 14

Παρακολούθηση από την Επιτροπή

Η Επιτροπή παρακολουθεί συνεχώς τα μέτρα για την ασφάλεια του εφοδιασμού και συντάσσει σχετική έκθεση, ιδίως μέσω της διενέργειας ετήσιας εκτίμησης των εκθέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 5 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ και μέσω των πληροφοριών που σχετίζονται με την εφαρμογή των άρθρων 11 και 52 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας και, όταν καθίστανται διαθέσιμες, μέσω των πληροφοριών που θα περιλαμβάνονται στην εκτίμηση της επικινδυνότητας και στα προληπτικά σχέδια δράσης και τα σχέδια έκτακτης ανάγκης που θα καταρτιστούν σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

Το αργότερο μέχρι τις 3 Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή, βάσει της έκθεσης που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 6 και κατόπιν διαβουλεύσεως με την ομάδα συντονισμού για το αέριο:

- α) συντάσσει συμπεράσματα ως προς τα πιθανά μέσα ενίσχυσης της ασφάλειας εφοδιασμού σε ενωσιακό επίπεδο, εκτιμά τη σκοπιμότητα της διενέργειας εκτιμήσεων επικινδυνότητας και της κατάρτισης προληπτικών σχεδίων δράσης και σχεδίων έκτακτης ανάγκης σε ενωσιακό επίπεδο και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένης μεταξύ άλλων της προόδου που έχει σημειωθεί όσον αφορά τη διασύνδεση της αγοράς και
- β) υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τη συνολική συνέπεια των προληπτικών σχεδίων δράσης και των σχεδίων έκτακτης ανάγκης των κρατών μελών, καθώς και σχετικά με τη συμβολή τους στην αλληλεγγύη και την ετοιμότητα από ενωσιακής άποψης.

Η έκθεση περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, συστάσεις για τη βελτίωση του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 15

Καταργούμενες διατάξεις

Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών που αφορούν τις προθεσμίες για τη μεταφορά και την εφαρμογή της οδηγίας 2004/67/ΕΚ, η εν λόγω οδηγία καταργείται από τις 2 Δεκεμβρίου 2010 με εξαίρεση το άρθρο 4 παράγραφοι 1 και 2 της εν λόγω οδηγίας, το οποίο θα ισχύει μέχρις ότου το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ορίσει προστατευόμενους πελάτες, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού,

και προσδιορίζει τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο του παρόντος άρθρου, το άρθρο 4 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 2004/67/ΕΚ δεν εφαρμόζεται πλέον από τις 3 Ιουνίου 2012.

Άρθρο 16

Παρέκκλιση

Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται στη Μάλτα και την Κύπρο για όσο διάστημα δεν παρέχεται αέριο στις αντίστοιχες επικράτειές τους. Για τη Μάλτα και την Κύπρο οι προθεσμίες που συνεπάγονται από το άρθρο 2 δεύτερο εδάφιο σημείο 1), το άρθρο 3 παράγραφος 2, το άρθρο 4 παράγραφος 2, το άρθρο 4 παράγραφος 5, το άρθρο 6 παράγραφος 1, το άρθρο 6 παράγραφος 5, το άρθρο 8 παράγραφος 1, το άρθρο 9 παράγραφος 1 και το άρθρο 13 παράγραφος 6 στοιχεία α) και β) εφαρμόζονται ως εξής:

- α) για το άρθρο 2 δεύτερο εδάφιο σημείο 1), το άρθρο 3 παράγραφος 2, το άρθρο 9 παράγραφος 1 και το άρθρο 13 παράγραφος 6 στοιχεία α) και β): 12 μήνες·
- β) για το άρθρο 4 παράγραφος 2 και το άρθρο 8 παράγραφος 1: 18 μήνες·
- γ) για το άρθρο 4 παράγραφος 5: 24 μήνες·
- δ) για το άρθρο 6 παράγραφος 5: 36 μήνες·
- ε) για το άρθρο 6 παράγραφος 1: 48 μήνες·

από την πρώτη μέρα εφοδιασμού με αέριο στις αντίστοιχες επικράτειές τους.

Άρθρο 17

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Το άρθρο 6 παράγραφος 8, η πρώτη περίοδος του άρθρου 10 παράγραφος 4, το άρθρο 10 παράγραφος 7 στοιχείο γ) και το άρθρο 11 παράγραφος 5 στοιχείο γ) εφαρμόζονται από την 3η Μαρτίου 2011.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 20 Οκτωβρίου 2010.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
J. BUZEK

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
O. CHASTEL

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ N-1

1. Ορισμός του τύπου N-1

Ο τύπος N-1 περιγράφει την ικανότητα της τεχνικής δυναμικότητας της υποδομής αερίου για την ικανοποίηση της συνολικής ζήτησης αερίου στην περιοχή υπολογισμού σε περίπτωση διαταραχής της μεγαλύτερης ενιαίας υποδομής αερίου κατά τη διάρκεια ημέρας με κατ' εξαίρεση υψηλή ζήτηση αερίου που, σύμφωνα με τη στατιστική πιθανότητα, επέρχεται μία φορά μέσα σε 20 έτη.

Στην υποδομή αερίου περιλαμβάνεται το δίκτυο μεταφοράς αερίου, συμπεριλαμβανομένων των διασυνδέσεων, καθώς και η παραγωγή ΥΦΑ και οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης που συνδέονται με την περιοχή υπολογισμού.

Η τεχνική δυναμικότητα ⁽¹⁾ όλης της υπόλοιπης διαθέσιμης υποδομής αερίου σε περίπτωση διαταραχής της μεγαλύτερης ενιαίας υποδομής αερίου πρέπει να είναι τουλάχιστον ίση με το άθροισμα της συνολικής ημερήσιας ζήτησης αερίου της περιοχής υπολογισμού κατά τη διάρκεια μιας ημέρας εξαιρετικά υψηλής ζήτησης αερίου που, σύμφωνα με τη στατιστική πιθανότητα, επέρχεται μία φορά μέσα σε 20 έτη.

Τα αποτελέσματα του τύπου N-1, όπως υπολογίζεται παρακάτω, πρέπει να ισούται τουλάχιστον με 100 %.

2. Μέθοδος υπολογισμού του τύπου N-1

$$N - 1 [\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

3. Ορισμοί των παραμέτρων του τύπου N-1:

«Περιοχή υπολογισμού» είναι η γεωγραφική περιοχή για την οποία υπολογίζεται ο τύπος N-1, όπως ορίζεται από την αρμόδια αρχή.

Ορισμός της πλευράς της ζήτησης

Ως «D_{max}» νοείται η συνολική ημερήσια ζήτηση σε φυσικό αέριο (εκφρασμένη σε εκατ. m³/ημέρα) της περιοχής υπολογισμού κατά τη διάρκεια μιας ημέρας με εξαιρετικά υψηλή ζήτηση, με στατιστική πιθανότητα εμφάνισης μία φορά μέσα σε 20 έτη.

Ορισμοί από την πλευρά της προσφοράς

«EP_m»: ως τεχνική δυναμικότητα των σημείων εισόδου (εκφρασμένη σε εκατ. m³/ημέρα), εκτός από την παραγωγή, το ΥΦΑ και τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης που καλύπτονται από τα P_m, S_m και LNG_m, νοείται η ποσότητα της τεχνικής δυναμικότητας όλων των σημείων εισόδου που έχουν τη δυνατότητα να τροφοδοτήσουν με φυσικό αέριο την περιοχή υπολογισμού.

«P_m»: ως μέγιστη τεχνική παραγωγική δυναμικότητα (εκφρασμένη σε εκατ. m³/ημέρα) νοείται το άθροισμα της μέγιστης τεχνικής ημερήσιας παραγωγικής δυναμικότητας όλων των εγκαταστάσεων παραγωγής φυσικού αερίου η οποία μπορεί να παρασχεθεί στα σημεία εισόδου στην περιοχή υπολογισμού.

«S_m»: ως μέγιστη τεχνική ικανότητα απόληψης (εκφρασμένη σε εκατ. m³/ημέρα) νοείται το άθροισμα της μέγιστης τεχνικής ημερήσιας ικανότητας απόληψης από όλες τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης η οποία μπορεί να παραδοθεί στα σημεία εισόδου στην περιοχή υπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη τα αντίστοιχα φυσικά χαρακτηριστικά τους.

«LNG_m»: ως μέγιστη τεχνική δυναμικότητα εγκατάστασης ΥΦΑ (εκφρασμένη σε εκατ. m³/ημέρα) νοούνται οι μέγιστες ημερήσιες τεχνικές δυνατότητες σε όλες τις εγκαταστάσεις ΥΦΑ στην περιοχή υπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη κρίσιμα στοιχεία όπως η εκφόρτωση, οι βοήθητικές υπηρεσίες, η προσωρινή αποθήκευση και η επαναεριοποίηση ΥΦΑ, καθώς και η τεχνική δυναμικότητα εξαγωγής στο σύστημα.

«I_m»: νοείται η τεχνική δυναμικότητα της μεγαλύτερης ενιαίας υποδομής αερίου (εκατ. m³/ημέρα) με την υψηλότερη ικανότητα παροχής στην περιοχή υπολογισμού. Όταν διάφορες υποδομές αερίου συνδέονται σε μια κοινή ανάντην ή κατάντην υποδομή αερίου και η διαχείρισή τους δεν μπορεί να γίνει μεμονωμένα, θεωρούνται ως μία ενιαία υποδομή αερίου.

⁽¹⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 18) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009, «τεχνική δυναμικότητα» νοείται η μέγιστη αμετάβλητη δυναμικότητα την οποία είναι σε θέση να προσφέρει ο διαχειριστής του δικτύου μεταφοράς στους χρήστες του δικτύου, λαμβανομένων υπόψη της ακεραιότητας του δικτύου και των λειτουργικών απαιτήσεων του δικτύου μεταφοράς.

4. Υπολογισμός του τύπου N-1 με τη χρήση μέτρων από την πλευρά της ζήτησης

$$N - 1 [\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max} - D_{eff}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

Ορισμός από την πλευρά της ζήτησης

Ως «Deff» νοείται το τμήμα (εκφρασμένο σε εκατ. m³/ημέρα) της D_{max}, το οποίο σε περίπτωση διαταραχής του εφοδιασμού μπορεί να καλυφθεί επαρκώς και εγκαίρως με μέτρα από την πλευρά της ζήτησης που στηρίζονται στην αγορά σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο β) και το άρθρο 6 παράγραφος 2.

5. Υπολογισμός του τύπου N-1 σε περιφερειακό επίπεδο

Η περιοχή υπολογισμού που αναφέρεται στο σημείο 3 επεκτείνεται στο κατάλληλο περιφερειακό επίπεδο, όπου χρειάζεται, όπως έχει οριστεί από τις αρμόδιες αρχές των ενδιαφερόμενων κρατών μελών. Για τον υπολογισμό του τύπου N-1 σε περιφερειακό επίπεδο χρησιμοποιείται η μεγαλύτερη ενιαία υποδομή αερίου κοινών συμφερόντων. Η μεγαλύτερη ενιαία υποδομή αερίου κοινών συμφερόντων μιας περιοχής είναι η μεγαλύτερη υποδομή αερίου της περιοχής που άμεσα ή έμμεσα συμβάλλει στον εφοδιασμό με αέριο των κρατών μελών της εν λόγω περιοχής και ορίζεται στο κοινό προληπτικό σχέδιο δράσης.

Ο περιφερειακός υπολογισμός N-1 μπορεί να αντικαταστήσει τον εθνικό υπολογισμό N-1, μόνο όταν η μεγαλύτερη ενιαία υποδομή αερίου κοινών συμφερόντων είναι μείζονος σημασίας για τον εφοδιασμό με αέριο όλων των ενδιαφερόμενων κρατών μελών σύμφωνα με την από κοινού εκτίμηση επικινδυνότητας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΤΡΩΝ ΠΟΥ ΣΤΗΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΜΕ ΑΕΡΙΟ

Κατά την ανάπτυξη του προληπτικού σχεδίου δράσης και του σχεδίου έκτακτης ανάγκης η αρμόδια αρχή λαμβάνει υπόψη τον ενδεικτικό και όχι εξαντλητικό κατάλογο μέτρων που εκτίθενται στο παρόν παράρτημα. Η αρμόδια αρχή λαμβάνει δεόντως υπόψη τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο των προτεινόμενων μέτρων κατά την ανάπτυξη του προληπτικού σχεδίου δράσης και του σχεδίου έκτακτης ανάγκης και στρέφει την προτίμησή της, στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, στα μέτρα που έχουν τις λιγότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον, λαμβάνοντας υπόψη πτυχές της ασφάλειας του εφοδιασμού.

Μέτρα από την πλευρά της προσφοράς:

- αυξημένη ευελιξία παραγωγής,
- αυξημένη ευελιξία εισαγωγών,
- διευκόλυνση της ενσωμάτωσης του αερίου από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στην υποδομή του δικτύου αερίου,
- εμπορική αποθήκευση αερίου – δυναμικότητα απόληψης και όγκος αερίου σε αποθήκευση,
- δυναμικότητα τερματικών σταθμών ΥΦΑ και μέγιστη δυναμικότητα εξαγωγής,
- διαφοροποίηση προμηθειών αερίου και διαδρομών αερίου,
- αντίστροφες ροές,
- συντονισμένη αποστολή από διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς,
- χρήση μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων συμβάσεων,
- επενδύσεις σε υποδομή, περιλαμβανομένης της ικανότητας αμφίδρομης ροής,
- συμβατικές ρυθμίσεις για την κατοχύρωση της ασφάλειας εφοδιασμού με αέριο.

Μέτρα από την πλευρά της ζήτησης:

- χρήση διακοπτόμενων συμβάσεων,
 - δυνατότητες εναλλαγής καυσίμων συμπεριλαμβανομένης της χρήσης εναλλακτικών εφεδρικών καυσίμων στις βιομηχανικές εγκαταστάσεις και τις εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής,
 - εθελοντική αμετάβλητη αποβολή φορτίου,
 - αυξημένη απόδοση,
 - αυξημένη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΤΡΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΣΤΗΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΜΕ ΑΕΡΙΟ

Κατά την ανάπτυξη του προληπτικού σχεδίου δράσης και του σχεδίου έκτακτης ανάγκης, η αρμόδια αρχή εξετάζει την πιθανή συμβολή του ακόλουθου ενδεικτικού και μη εξαντλητικού καταλόγου μέτρων μόνο σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης:

Μέτρα από την πλευρά της προσφοράς:

- χρήση στρατηγικών αποθεμάτων αερίου,
- ενισχυμένη χρήση αποθεμάτων εναλλακτικών καυσίμων (π.χ. σύμφωνα με την οδηγία 2009/119/ΕΚ του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2009, σχετικά με υποχρέωση διατήρησης ενός ελάχιστου επιπέδου αποθεμάτων αργού πετρελαίου ή/και προϊόντων πετρελαίου από τα κράτη μέλη ⁽¹⁾),
- ενισχυμένη χρήση ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από άλλες πηγές εκτός από το αέριο,
- ενισχυμένη αύξηση των επιπέδων παραγωγής αερίου,
- ενισχυμένη απόληψη των εγκαταστάσεων αποθήκευσης.

Μέτρα από την πλευρά της ζήτησης:

- διάφορα μέτρα υποχρεωτικής μείωσης της ζήτησης, συμπεριλαμβανομένων:
 - ενισχυμένης εναλλαγής καυσίμων,
 - ενισχυμένης χρήσης διακοπτόμενων συμβάσεων, όταν δεν χρησιμοποιούνται πλήρως ως μέρος των μέτρων της αγοράς,
 - ενισχυμένης αμετάβλητης αποβολής φορτίου.

⁽¹⁾ ΕΕ L 265 της 9.10.2009, σ. 9.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Σύμφωνα με το άρθρο 194 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όπως υπογραμμίζεται στο άρθρο 6 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ και στο άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009, η περιφερειακή συνεργασία αντικατοπτρίζει το πνεύμα αλληλεγγύης και αποτελεί επίσης έννοια στην οποία βασίζεται ο παρών κανονισμός. Η περιφερειακή συνεργασία είναι ιδίως απαραίτητη για την κατάρτιση της εκτίμησης επικινδυνότητας (άρθρο 9), των προληπτικών σχεδίων δράσης και των σχεδίων έκτακτης ανάγκης (άρθρα 4, 5 και 10), των κανόνων για την υποδομή και για τον εφοδιασμό (άρθρα 6 και 8) και των διατάξεων για τις αποκρίσεις σε ενωσιακές και περιφερειακές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης (άρθρο 11).

Η περιφερειακή συνεργασία βάσει του παρόντος κανονισμού βασίζεται στην υφιστάμενη περιφερειακή συνεργασία στην οποία συμμετέχουν επιχειρήσεις φυσικού αερίου, κράτη μέλη και εθνικές ρυθμιστικές αρχές με στόχο, μεταξύ άλλων, να ενισχύσουν την ασφάλεια του εφοδιασμού και την ολοκλήρωση της εσωτερικής ενεργειακής αγοράς, όπως είναι οι τρεις περιφερειακές αγορές αερίου στο πλαίσιο της περιφερειακής πρωτοβουλίας για το αέριο, η Πλατφόρμα Φυσικού Αερίου, η Ομάδα Υψηλού Επιπέδου για το σχέδιο Διασύνδεσης της Ενεργειακής Αγοράς της Βαλτικής, καθώς και η Συντονιστική Ομάδα Ασφάλειας Εφοδιασμού της Ενεργειακής Κοινότητας. Ωστόσο, οι ειδικές απαιτήσεις ασφαλείας του εφοδιασμού είναι πιθανό να προωθήσουν νέα πλαίσια συνεργασίας και οι υφιστάμενοι τομείς συνεργασίας θα πρέπει να προσαρμοστούν προκειμένου να διασφαλιστεί η μέγιστη αποτελεσματικότητα.

Δεδομένης της ολοένα αυξανόμενης διασύνδεσης και αλληλεξάρτησης των αγορών και της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς αερίου, η συνεργασία μεταξύ των κατωτέρω παραδειγματικά αναφερόμενων κρατών μελών, μεταξύ άλλων, όπως και τμημάτων των γειτονικών κρατών μελών, μπορεί να ενισχύσει την ατομική και συλλογική τους ασφάλεια εφοδιασμού με αέριο:

- Πολωνία και οι τρεις χώρες της Βαλτικής (Εσθονία, Λετονία και Λιθουανία),
- Ιβηρική χερσόνησος (Ισπανία και Πορτογαλία) και Γαλλία,
- Ιρλανδία και Ηνωμένο Βασίλειο,
- Βουλγαρία, Ελλάδα και Ρουμανία,
- Δανία και Σουηδία,
- Σλοβενία, Ιταλία, Αυστρία, Ουγγαρία και Ρουμανία,
- Πολωνία και Γερμανία,
- Γαλλία, Γερμανία, Βέλγιο, Κάτω Χώρες και Λουξεμβούργο,
- Γερμανία, Τσεχική Δημοκρατία και Σλοβακία,
- άλλες.

Όπου αυτό είναι αναγκαίο και σκόπιμο, η περιφερειακή συνεργασία μεταξύ κρατών μελών μπορεί να επεκταθεί για να ενισχυθεί η συνεργασία με τα γειτονικά κράτη μέλη, ιδίως στην περίπτωση των νησίδων αερίου, με κύριο στόχο τη βελτίωση των διασυνδέσεων. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να συμμετέχουν σε διάφορους ομίλους συνεργασίας.